Ը. ՏԱՐԻ 2200 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 9 ՄԱՐԵՐԻ 4383 16 ՄԱՅԻՍ 1891 19 ՇԷՎՎԱԼ 1308 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒԷ ԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, ՊԷՏՔ Է ՂՐԿԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

در عليه ده غلطه ده نورادونكيان خانده آره ولك
غزته سى اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՈՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան		150
»	»	Վեցամսեայ	75
»	»	Եռամսեայ	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	ֆրանք	56
»	»	Վեցամսեայ	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր		Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախք միօրինակ			Ղրշ. 50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 16/28 ՄԱՅԻՍ 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԿԱՐՈԼ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՅՈԲԵԼԵԱՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

Քսան և հինգ տարի յառաջ, Դանուբի աւստրեւհունգարական յոգնաւային ընկերութեան պատկանող շոգենաւ մը ռումանական հողին վրայ առաջին նաւահանգիստը՝ Թուրնո-Սեվերինօ կը հանէր երեք ուղեւորներ։

Նաւարկութեան միջոցին այս երեք անձեր միւս ուղեւորներէն մեկուսի կեցած էին, և իրենց մէջ երիտասարդագոյնն որ իբր 27 տարեկան կը թուէր, շատ մտերմաբար չէր տեսնուեր իւր երկու մեծերուն հետ, որոցմէ ընկերային աստիճանաւ ստորին կը թուէր։

Բայց երբ ցամաք ելան, տեսարանը փոխուեցաւ։ Երիտասարդն յառաջ անցաւ, հրամայելու վարժ անձաւորութեան մը յանձնապաստան դէմքով։ Իւր երկու հետեւորդներէն մին գլխարկը վար առաւ, և ռուման սպայից ու պաշտօնատարաց խմբի մը մերձենալով, որք քանի մը կամ մեկու մը սպասելու երեւոյթ ունէին, ըսաւ ֆրանսերէն. «Տեա՛րք, աւասիկ ձեր իշխանն Կարոլ»։

Ո՞վ էր այս երիտասարդ իշխան։

⁂

Ռումանական իշխանապետութեանց մէջ, ի վաղուց անտի իշխանական գահը շատ երերուն վիճակ մ'ունեցած է։ ԺԶ դարէն մինչեւ ԺԸ դար, 44 իշխանք իրարու յաջորդած են, որոց 26ն իրենց իշխանութեան պայմանաժամը չեն կրցած աւարտել։ 1854ին, Մոլտաւիոյ և Վալաքիոյ իշխանութեանց ընտրական պաշտօնին թեկնածու բազմաթիւ բնիկ գերդաստանաց մէջ ընտրութիւն կատարելն անկարելի գտնալով, Ռումանք գաղափար յղացան ի մի Պետութիւն վերածել ամեն Ռումանները, և Եւրոպիոյ տիրող գերդաստանաց մէջէն իշխան մը առնուլ։

Խնդիրը քննուեցաւ Վիեննայի դեսպանախորհրդոյն մէջ, և յետոյ 1856ին Փարիզի Վեհաժողովոյն մէջ, բայց Տէրութիւնք չկրցան համաձայնիլ։ Նափոլէոն Գ. կը բաղձար Նասաուի Նիքոլա իշխանին անուանման, Բրուսիա՝ Աւկուստենպուրկի իշխանին։ Ի Փեթերսպուրկ փափաքելի կը համարուէր յունադաւան իշխան մը։ Լոնտոն ո՛չ մէկ ընտրելի կը ջատագովէր։ Ռումանները իրենք իրենց թողուլ կ'ուզէր։

Ռումանք, անվերջ պայքարէն ձանձրացած, իրենց մէջէն ոմն ընտրեցին, Յովհան Ալեքսանդր Քուզա, որ եօթն տարի իշխեց, 1859էն ց1866։ Այս կարճատեւ իշխանութիւն օգտակար եղաւ Ռումանիոյ։ Այն միջոցին սկսաւ գիւղացւոց ազատագրումը, Պոյառ կոչուած ազնուական գերդաստանաց հնամի առանձնաշնորհք մասամբ խափանուեցան, և վանօրէից անսահման կալուածք վաճառեցան յօգուտ գիւղացւոց և պետական գանձուն։

Քուզա, փոքր Պոյառներու ընտանիքէ մը յառաջ եկած, հոփոտառներու մեծ և հարուստ գերդաստանաց նախանձը շարժեց շատ չանցած, և աշխարհ գիտէ թէ ի՛նչպէս 1866 փետր. 11/23ի գիշերը Քուզա հարկադրեցաւ մեկնիլ Պուքրէշէ և Ռումանիայէ, իւր պալատին մէջ կրելով փոքրիկ թագը, զոր այլ եւս գլուխը պիտի չդնէր։

⁂

Քուզայի հրաժարումէն ետքը, տեսակ մը խնամակալութիւն հաստատեցաւ, որուն անդամ Պ. Լասքար Քաթարճի Ռումանիոյ նախարարապետ է այսօր։ Խորհրդարանն իշխանութիւն տուաւ այս մարմնոյ՝ տագնապալի շրջանին մէջ երկիրը կառավարելու։

Խնամակալութեան կազմած նոր վարչութեան պետն էր Յովհան Կիքա, նախկին իշխան Սամոսի, և անդամ էին իշխան Տիմիդրի Կիքա, ներքին գործոց նախարար, Պ. Ռոզեդդի, կրթական նախարար, Պ. Բանդաքուզէն, դատական նախարար, Պ. Մաւրոյենի, ելմտական նախարար, գրեթէ ամենքն ալ շառաւիղք Ֆենէրցի այն նշանաւոր գերդաստանաց, որք երբեմն կառավարած են զՄոլտաւիա եզՎալաքիա։ Բայց այս ամենայն առժամանակեայ էր։ Վերջնական իշխանութիւն մը պէտք էր հիմնել երկրին մէջ։

Տէրութիւնք վերստին խորհիլ սկսան խնդրոյն վրայ, և անհամաձայնութիւնք և նախանձութիւնք վերստին երեւցան իրենց մէջ։

Գերիշխան Տէրութեան հետ միաբանութեամբ, Անգլիոյ ցոյց տուած առաջին ընտրելին եղաւ Ֆլանտրի կոմսն, երկրորդ որդի Պելժիոյ Լէոփոլտ թագաւորին։ Թո՛յլ գրեց այն ատեն թէ այս յուսալից երիտասարդ զՌումանիա «Արեւելեան Պելժիա» մը պիտի դարձնէ։

Բայց Նափոլէոն Գ. կայսր չէր մոռնար թէ երիտասարդ պելժ իշխան թոռն էր Լուի Ֆիլիփ նախկին թագաւորին Ֆրանսայի, իբրեւ որդի Օրլէանի Լուիզ իշխանուհւոյն, և յանձնառու չեղաւ անոր անուանման։ Նափոլէոն Գ. Փարիզի Վեհաժողովոյն մէջ, Անգլիոյ և Փիէմոնթէի հետ համաձայնութեամբ, զՄոլտաւիա և զՎալաքիա առաջարկած էր Աւստրիոյ, փոխանակ Լոմպարտիոյ և Վենետկոյ. բայց Աւստրիա բացարձակ մերժեց այս անարդար առաջարկ։

Ռուման ազգը մտահոգ կը դիտէր խնդրոյն այս անել վիճակ եւրոպեան դահլիճներու միջեւ։ Մոլտաւիոյ դէպքե՛ը նոյն պահուն՝ ցոյց տուին Ռումանիոյ վերջնական կառավարութիւն մը տալու պէտքը։ Պ. Յովհան Պրաթիանօ, այս օրերս մեռած ռուման քաղաքագէտն, որ յայնժամ Փարիզ կը գտնուէր, ձեռք բերաւ քաջ դիւանագիտուհի տիկին Քորնիւի աջակցութիւնն, որոյ յուշագրութիւնք վերջերս լոյս տեսան, և որ յայնժամ մեծ ազդեցութիւն կը բանեցնէր Նափոլէոն Գ.ի վրայ։ Այս տիկին Թիւիլըրի պալատան մէջ գտաւ ինքն արտասանեց Շարլ կամ Կարոլ իշխանին անունն, երկրորդ որդի Հօհէնձօլլըրնեան Անտոն իշխանին։

Նափոլէոն ընդունեց այս նոր ընտրելի, և ռուման լրագրութիւնն սկսաւ միջոցը պատրաստել գերման երիտասարդ իշխանին հաստատման իբրեւ իշխան Ռումանիոյ։ Առ այս ի գործ դրուեցաւ Նափոլէոն Գ.ի օրով նորաձեւութիւն դարձած փլէպիսիթի կամ ժողովրդական ուղղակի վճռոյ դրութիւնն, և 1886 ապրիլ 8/20ին, Ռումանք քուէարկութեան հրաւիրուեցան, Այո կամ Ո՛չ ով յայտնելու թէ իրենց իշխան կ'ընդունի՞ն զԿարոլ Հօհէնձօլլըրնեան իշխան։ 686 հազար 193 քուէից 685,969ով Այո պատասխանեց ռուման ազգն։ Ընտրական այսքան բացարձակ յաջողութիւն չէր տեսնուած։

Ռումանիոյ անհաստատ գահը վստահութիւն չէր ներշնչեր յայնժամ, և Բրուսիոյ Վիլհէլմ թագաւորն և իւր խորհրդական կոմս Պիսմարք չէին յօժարեր Բրուսիոյ թագաւորական գերդաստանի մէկ անդամն այնպիսի արկածալի դիրքի մը մէջ թողուլ։ Ուստի, չհաճեցան Կարոլ իշխանի անուանման։ Բայց սա մտիկ չըրաւ. իւր հօր և մեծ եղբօր հետ համախոհ, որոշեց ընդունիլ, ամեն վտանգ աչքն առնլով։

⁂

Մայիս 8/20ին Պուքրէշի տուներն յանկարծ լուսավառուեցան։

Այն օրն էր որ իշխան Կարոլ Ա. ի Թուրնո-Սեվերինօ ցամաք ելած էր ռումանական հողին վրայ, և անտի եռանդնալից բանիւք Յայտարարութիւն մ'ուղղած էր իւր ժողովրդեան։

Երկու օր ետքն, իշխանն հանդիսապէս կը մտնէր Պուքրէշ, ամեն հայրենասէր Ռումանաց ծափահարութեանց մէջ տեղ, որք բերկրութեամբ կը տեսնէին իրենց երկրին մէջ տեւական և վերջնական դրութեան մը հաստատումը։ Կարոլ իշխան կ'ըրէր իւր Յայտարարութեամբ թէ իւր նոր հայրենիքը կուգայ իբրեւ Ռուման, իւր ժողովրդեան ցնծութեանց և ցաւոց հաղորդ պիտի լինի, բայց միանգամայն իրեն հետ կը բերէ իւր իշխանական տան սկզբունքն և աւանդութիւններն, որք կը բովանդակին սա բառերու մէջ. [illegible] և օրէնք։

Ռումանիոյ վեհապետն, այն ժամանակ իշխան հարկատու, այսօր թագաւոր անկախ, հաւատարիմ մնաց իւր սկզբանց։ Յաղթահարեց անվերջ դժուարութիւններ, զորս կուսակցական պայքարք յառաջ կը բերէին անընդհատ, և արդիւնաւոր ծառայութեամբք երախտապարտ թողուց իւր երկրորդ հայրենիք։ Ռումանիա մեծապէս յառաջդիմեց այն 25 ամաց միջոցին։ Ռումանիոյ արտածումնք, որք 1866ին հազիւ 150 միլիոն ֆր. էին, այսօր 300 միլիոն ֆր.ի կը հասնին։ Աւելի քան 3,000 քիլոմէդր երկաթուղիք շինուած և հասարակութեան յանձնուած են յօրէ անտի։ Երկաթեայ կամուրջք ձգուած են գլխաւոր գետերուն վրայ։ Պրայլա և Կալաց հարուստ քաղաքներ դարձած են, Պուքրէշ ճըշմարտապէս եւրոպեան մայրաքաղաք մ'եղած է, և անցեալ հոկտ. ամսուն Կարոլ թագաւոր կը կատարէր հիմնարկէքն հսկայ կամրջի մը Դանուբի վրայ, ընդ մէջ Ֆեթեչքի և Չերնաւոտայի։ Կրթութեամբ և գրականութեամբ եւս ո՛չ նուազ զարգացած յառաջդիմած է Ռումանիա։ Այս գործին ամենաւանդ շատ նպաստած է Կարոլ թագաւորին գրագէտ, բանաստեղծ, հանճարեղ, իմաստասէր կինն, Էլիզապէթ թագուհին, որ իւր ամուսնոյն չափ հզօրապէս նպաստեց՝ Հօհէնձօլլըրնեան վեհապետական գերդաստանը ժողովրդական ընծայելու ռուման ազգին մէջ, վայելելով չքնաղագին համակրանք իւր մտօք և սրտի անզուգական ձիրքերով, և Քարմէն Սիլվա գրական անուան ներքեւ իւր սիրուն հեղինակութեամբք։

Կարոլ իշխան և Էլիզապէթ իշխանուհին մէկ աղջիկ զաւակ միայն ունեցած էին, զոր կորուսին.—անդարմանելի կորուստ, որ անջինջ տպաւորութիւն մը թողուց բանաստեղծ թագուհւոյն հոգւոյն վրայ, ինչպէս կ'երեւի իւր երկերուն մէջ։ Յաջորդութեան կարգն ապահովելու համար, անցեալ տարի, թագաւորին, թագուհւոյն և Խորհրդարանին հաւանութեամբ, Կարոլ թագաւորին եղբօրորդին գահաժառանգ հռչակեցաւ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ջարն որոշեր է Պերլին այցել այս տարի, դէպ ի վերջ հոկտ.ի, կամ նոյմ.ի մէջ։ Ջարն հոկտ.ի վերջն ընտանեօք Քոփէնհակ պիտի երթայ իւր ամուսնութեան քսան և հնգամեակը տօնելու։ Եւ յայտարարեր է Փեթերսպուրկի գերման դեսպանին թէ Քոփէնհակէ վերադարձին կանգ պիտի առնու ի Պերլին, յայցելութիւն կայսերական գերդաստանին Գերմանիոյ։

*

Ռուսիոյ մէջ Հրէից դէմ ձեռք առնուած խիստ միջոցներուն հետեւանքն այն պիտի լինի ի վերջոյ որ Ջարին $4\frac{1}{2}$—5 միլիոն Հրեայ հպատակները պիտի հարկադրուին իրենց գլխուն ճարը նայիլ Ռուսիայէն դուրս։ Արդ, ո՞ւր պէտք է երթան հաստատուելու։ —Այս խնդիր երկարօրէն քննուած է մասնաւոր գրքոյկի մը մէջ որ ի Փեթերսպուրկ հրատարակեցաւ այս օրերս։ Գրողը կ'առաջարկէ Հրէից մէկ մասն հաստատել Կարմիր ծովու եզերաց վրայ Ագապա բերդէն մինչեւ Էլ-Վիճի գտնուած երկրին վրայ, որ եգիպտական իշխանութեան ներքեւ կը գտնուի, ինչպէս կը գտնուէր մովսիսական ժամանակներն, բայց այժմ լքուած վայր մ'է բոլորովին, և Խտիվին կառավարութիւնը շատ հոգ չըներ այն կողմերուն։ Հազիւ տասն հազարի չափ արաբ ժողովուրդ կայ վաչկատուն, բայց հողը բարեբեր է և օդը լաւ։ Հոն կէս միլիոն Հրեայք կարող են ապրիլ ընդ խտիվական իշխանութեամբ, եւ մասնաւոր վարչութեամբ մը։ Այս գաղթականութեան պէտք եղած ծախուց գումարն Եւրոպիոյ մէջ հանգանակութեամբ կրնայ հայթայթուիլ։

Այս առաջարկութեան լաւ ընդունելութիւն եղեր է ազդեցիկ շրջանակներու մէջ։ Մինչեւ իսկ եգիպտական կառավարութեան խօսուեր է այս մասին։

—Թո՛յլ, վաւերական աղբիւրէ տրուած նոր տեղեկութեան մը համեմատ, կը հերքէ այն լուր թէ Ջարեւիչը պիտի ամուսնանայ եղեր Սեւ Լերան իշխանին կրտսերագոյն դստեր հետ։

ԴԷՊՔԵՐՆ Ի ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Երէկ իրիկուն Լոնտոնէ եկած հեռագիր մը նայելով, ի Նանքինկ (Չինաստան) խաժամուժ ամբոխը մտեր է քրիստոնէից տուներն և կողոպտեր է։ Մինչեւ իսկ քրիստոնէից դէմ գործելու համար մասնաւոր մարմիններ կան եղեր այս չինական ամբոխի մէջ։ Կ'երեւի թէ ժամանակէ մ'ի վեր չինական մոլեռանդութեան շրջան մը անցունելու վրայ են այն կողմեր հաստատեալ Եւրոպացի գաղթականութիւնք։ Չէ մոռցուած անգլ. հիւպատոսարանի մը կողոպտուիլն ու քանդուիլը, դեռ անցեալ օր։

Ի ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՍ

Նախագահ Պ. Հարիսըն յայտարարութեամբ մը ծանոյց թէ Ամերիկացիք և յԱմերիկա դիմող օտարազգիք կրնան այսուհետեւ բնակութիւն հաստատել 7,200,000 արտավար տարածութեամբ նոր հողերու մէջ, որք կը գտնուին Տաքօթայի նահանգին հիւսիսակողմն, և ցայսվայր կարմրամորթ «Հնդիկներուն» սեփականութիւն էին։ Այս վայրենիք անցեալ ձմեռ զէնքի դիմելէ զգուշացած էին, վախնալով թէ դաշնագրովք իրենց վերապահուած հողեր իրենց ձեռքէն կ'առնուին։ Բայց ահա կ'առնուին այն հողեր, կենաց պայքարի բնական բերմամբն, որով սպիտակ կորովի ցեղեր կուգան շահագործել այն երկիրներ յորս աճելու բարգաւաճելու անկարող գտնուած էին բնիկ տկարացեալ վատթարացեալ ցեղերն Ամերիկայի։

Ի ՔՈՐՖՈՒ

Եօժէնի կայսրուհին մայիս 9/21 ին երկրորդ անգամ այցելեց Քորֆուի Հրէաբնակ թաղն, և անձամբ դրամ և ուտեստ բաշխեց այն Հրէից որք վնասուած էին վերջին աւուրց խռովութեանց մէջ։ Պապին հրամանաւ, կաթոլիկ քահանայք իրենց կրօնակիցներուն յորդոր կարդացած են չյարձակիլ Հրէից վրայ։

Ի Քորֆու կացութիւնը թէեւ բարւոքած է, բայց տակաւին զինուորական պաշտպանութեան ներքեւ կը գտնուի Հրէաբնակ թաղը։

ՍՈՎԱՄԱՀՔ Ի ԼՈՆՏՈՆ

Անգլ. կառավարութիւնը Խորհրդարանին մատոյց Կապոյտ Տետրակ մը [illegible] ի Լոնտոն անուամբ, յորմէ կ'իմանանք թէ 1890 տարւոյն մէջ 31 անձանց Լոնտոնի մէջ անօթութենէ մեռած լինելը պաշտօնապէս ստուգուած է, և կը վախցուի թէ ուրիշներ ալ նոյն դժբախտ կերպիւ վերջացուցած են թշուառ կեանք մը, բայց պաշտօնապէս չէ ստուգուած, և անծանօթ մնացած է։

⁂

Պէտք չէ սակայն մոռնալ թէ Լոնտոնի մէջ անօթի մեռնողներուն մեծամասնութիւնն այն աստիճան արբեալ գտնուած են որ իրենք զիրենք կորուսանելով՝ չեն կրցած իրենց վիճակն իմացնել գէթ թաղային իշխանութեան, որ արտօնեալ է և պարտաւոր է ամեն թաղի աղքատները խնամելու, աղքատանոց փոխադրելով, կամ առտնին խնամելով։

ԳԵՐՄԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂՔ

Հալլէի պատժական դատարանը խստիւ խմբագրեալ դատավճռով մը, եռամսեայ բանտարկութեան դատապարտեց երկու ուսանողներ, որք մենամարտած էին։

⁂

Վիլհէլմ կայսր այս օրերս համալսարանական ուսանողաց առջեւ բանախօսութեամբ մը, իւր ուսանողութեան շրջանն յիշած, և գոված քաջալերած էր ուսանողական մարմիններն և ընկերութիւններն, որք գարեջուր խմելու, զինավարժութիւն ընելու և մենամարտելու նպատակաւ կը կազմուին, և մեծապէս կը նպաստեն գերման նոր սերնդեան ֆիզիքական կորովոյն զարգացման։ Միջին դարէն մնացեալ այս սովորութիւնները պահպանելու ջերմ յորդոր կարդացած էր կայսրը։ Բայց այս սովորութիւններու մէջ, մենամարտի մասին կարծիքները բաժանեալ կը մնան դեռ եւս։

ՏԱՐԵԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ՓՈՂԵՐԱՆՈՅԻՆ ԱՆԳԼԻՈՅ

1890 տարւոյն մէջ Անգլիոյ Փողերանոցը կտրած է անցեալ տարիէն աւելի թուով նոր դրամ, հետեւեալ կերպիւ.

	Անգլ. ոսկի
Ոսկի (իւր կոտորակօք)	7,680,156
Արծաթ (»)	1,694,688
Արոյր մանրուք	90,285

1880—89 տասնամեայ շրջանին մէջ կտրուած ոսկեդրամը տարին միջին հաշուով $2\frac{1}{4}$ միլիոնէ աւելի չէր։ Բայց 1889 ին և 1890 ին սովորականէն շատ աւելի ոսկի խնդրուեցաւ և կտրուեցաւ։

1889 ին հաստատուած օրէնքի մը համաձայն Փողերանոցն իրենց օրինական կշիռը կորուսած երկու միլիոն 463,148 անգլ. ոսկւոյ դրամ վերցուց հրապարակէն, 51 հազար ոսկւոյ ծախք մ'ընելով, և անոնց տեղ նոր դրամ տուաւ հասարակութեան։

Բայց Բրիտանեան Տէրութեան մէջ միայն ի Լոնտոն չէ որ կը կոխուի անգլ. դրամ։

Աւստրալիոյ գաղթականութիւնք եւս Փողերանոց մ'ունին, որ թագուհւոյն պատկերը կրող անգլ. սթերլին եւ կոտորակները կը կոխէ, նաեւ արծաթ և արոյր դրամ իբրեւ մանրուք։ Անցեալ տարի Աւստրալիոյ Փողերանոցն ալ կտրեց հինգ միլիոն 924 հազար ոսկւոյ։ Այս գաղթային Փողերանոցին վերջին տասնամեայ միջին էր 4,504,690 ոսկի տարին։

19

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԿԻ ՏԸ ՄՕԲԱՍԱՆ

ՄԱՀՈՒԱՆ ՊԷՍ ՀԶՕՐ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Բարիզուհեաց այդ տիտղոսեալ նկարիչը զոր իր հիացողք «իրապաշտ Ուաթօ մը» կոչած էին և զոր իր թշնամիները կ'անուանէին «շրջազգեստի ու կրկնոցի լուսանկարիչ», շատ անգամ իր տունը հիւր կ'ընդունէր, թէ նախաճաշի, թէ ճաշի, այն գեղանի կիներն որոնց դէմքը նկարած էր, եւ ուրիշներ ալ, բոլոր նշանաւոր, բոլոր հանրածանօթ եղողները, որոնք շատ կը զուարճանային ամուրիի տան մը մէջ տրուած այդ պզտիկ հացկերոյթներէն։

—Վաղը չէ միւս օր։ Ձեզի կը յարմարի՞ այն օրը, սիրելի դքսուհիս, հարցուց տիկին տը Կիյերռուա։

—Այո, այո, ի՛նչ սիրուն կին էք դուք, Պ. Պէռթէն այդ տեսակ բաներու մէջ ինծի բնաւ չխորհիր։ Յայտնի է որ ալ երիտասարդ չեմ։

Կոմսուհին, արուեստագէտին տունը քիչ մը իւր տան պէս նկատելու վարժըւած, ըսաւ.

—Զօրսերնիս միայն պիտի ըլլանք, լանտօին մէջ գտնուողները, դքսուհին, Անէթն, ես և դուք, այնպէս չէ՞, մեծ արուեստագէտ։

—Մենք միայն, ըսաւ նկարիչը վար իջնելով կառքէն, և ձեզի համար այդասեան ձեւով խեցգետիններ եփել պիտի տամ։

—Օ՛հ, աղջկանս խելքը գլխէն պիտի երթայ։

Օլիվիէ դռնակին մէջ կեցած բարեւեց, ապա Զբօսակումբին մեծ դրան անդաստակը մտաւ, վերարկուն և գաւազանը նետեց բազմաթիւ ծառայներուն որոնք ոտքի ելած էին ինչպէս զինուորներ սպայի մը անցած ատեն, յետոյ լայն սանդուղէն վեր ելաւ, կարճ տափատ հագած սպասաւորներու ուրիշ ջոկատի մը առջեւէն անցաւ, դուռ մը հրեց և յանկարծ երիտասարդի մը պէս աշխոյժ զգաց ինքզինքը նըրբանցքին անդիի ծայրը լսելով անընդհատ աղմուկ մը բաղխուած ֆլէօռէներու, գետինը զարնուած ոտքերու, հզօր ձայներով արձակուած աղաղակներու.—Դպաւ. —Ես եմ. —Անցաւ. —Ունիմ. —Դպաւ. —Դուք էք։

Զինավարժութեան սրահին մէջ սուսերամարտները, գորշ կտաւէ զգեստներ հագած, իրենց մաշկեայ ներքնակով, ոտքին պճեղներուն վրայ սեղմուած տափաններով, փորերնին տեսակ մը գոգնոցով ծածկուած, թեւերնուն մէկն օդին մէջ, ձեռքերնին զոց, և միւս ձեռքերնուն մէջ՝ զոր ձեռնոցը խոշորցուցած է՝ նուրբ ու ճապուկ ֆլէօռէն բռնած, կ'երկըննային ու կը կանգնէին մեքենական շինծու մարդերու յանկարծական ճապկութեամբ մը։

Ուրիշներ յոգնութիւն կ'առնէին, կը խօսակցէին, տակաւին շնչասպառ, կարմրած, քրտնած, ձեռքերնին թաշկինակ մը՝ ճակատնին ու վիզերնին սրբելու համար. այլք, նստած քառակուսի բազմոցին վրայ որ ընդարձակ սրահին շրջանը կ'ընէր, կռուողները կը դիտէին։ Լիվէռտի Լանտաի դէմ, և Զբօսակումբին տէրը, Թայեատ, բարձրահասակ Ռօքտիանին դէմ։

Պէռթէն, ժպտելով, ընտանեբար, ամենուն ձեռքը կը սեղմէր։

—Ձեզի հետ, պոռաց Պավըրիի պարոնը։

—Եկայ, սիրելիս։

Եւ արդուզարդի դահլիճն անցաւ հանուելու համար։

Շատ ատենէ ի վեր ինքզինքն այսպէս արագաշարժ և ուժով չէր զգացած, եւ, գուշակելով որ պատուական սուսերամըրցութիւն մը պիտի ընէր, խաղալու գացող դպրոցականի մը անհամբերութեամբը կ'աճապարէր։ Հակառակորդին դէմ եղածին պէս, մեծ եռանդով յարձակեցաւ անոր վրայ, և տասը վայրկեանի մէջ տասն մէկ հարուած տալով այնպէս յոգնեցուց զայն որ պարոնը շնորհ խնդրեց։ Յետոյ Բիւնիզիմօնին հետ մրցեցաւ և ապա իր պաշտօնակից Ամօրի Մալտանին հետ։

Պաղ տուշն, յետոյ, իր ուժասպառ մարմինը սառեցնելով, քսան տարեկան եղած ատեն իր ըրած լոգանքներն յիշեցուց, երբ Բարիզի շրջակայ գիւղերու կամուրջներուն վրայէն գլխիվայր Սէնը կը նետուէր չինականներն յապուշ կրթելու համար։

—Հօ՞ս պիտի ճաշես, հարցուց Մալտան։

—Այո։

—Սեղան մը ունինք մենք Լիվէռտիին, Ռօքտիանին և Լանտաին հետ, շուտ ըրէ՛, ժամը եօթը քառորդ է անցեր։

Զինավարժութեան սրահը, բազմութեամբ լցուած, կը բզզար։

Հոն էին Բարիզի բոլոր գիշերային թափառաշրջիկներն, անգործ մարդիկ ու զբաղում ունեցողներ, որք իրիկուան ժամը եօթնէն վերջը ինչ ընելնին չգիտեն և Զբօսակումբը կը ճաշեն, դիպուածի մը շնորհիւ, բանի մը կամ մէկու մը հանդիպելու համար։

Երբ հինգ բարեկամները նստան, Լիվէռտի սեղանաւորը, քառասունոց մարդ մը, ուժեղ ու գիրուկ, ըսաւ Պէռթէնին.

—Այս իրիկուն կատղեր էիք։

Նկարիչը պատասխանեց.

—Այո, այնպէս կը թուի ինծ թէ այսօր տարօրինակ բաներ ընելու կարող եմ։

Միւսները ժպտեցան, և Ամօրի Մալտան գիւղանկարիչը, կարճահասակ, ճաղատ, գորշ մօրուքով մարդ մը, ըսաւ նրբամիտ ձեւով մը.

—Ես ալ ապրիլի մէջ միշտ հոյզով կը լեցուիմ, քանի մը տերեւ կը բուսնին վըրաս, վեց հատի չափ առ առաւելն, բայց յետոյ զգացման ձեւով կը հոսին կ'երթան. պտուղ երբեք չհասնիր։

Ռօքտիանի մարքիզն եւ Լանտաի կոմսը զինքը մեղքցան։ Երկուքն ալ անկից աւելի տարեօք, թէեւ նոյն իսկ վարժ աչք մը չէր կարող իրենց տարիքը ճշդել, զբօսակումբի, ձիի եւ սուրի մարդեր որոնց մարմինը պողպատ դարձած էր անդադար հրահանգուելով, ամեն բանի մէջ նոր սերունդին ջլատեալ ստահակներէն աւելի երիտասարդ ըլլալնուն կը պարծենային։

Ռօքտիան, լաւ ընտանիքէ էր, բոլոր սալօնները կը յաճախէր, բայց կը վախնար ամեն տեսակ ստակով խաղերէ, ինչ որ զարմանալի չէր, կ'ըսէր Պէռթէն, խաղարաններու մէջ այնչափ ատեն ապրելէն ետքը, ամուսնացած և բաժնուած իր կընոջմէն որ իրեն եկամուտ մը կապած էր, Պելճիական եւ Փորթուկալեան դրամատանց վերատեսուչ, իր Տօն Քիշօթի հզօր դէմքին վրայ բարձր կը բռնէր ամեն բան ընելու կարող ազնուականի քիչ մը աղարտեալ պատիւ մը զոր երբեմն երբեմն կը մաքրէր մենամարտի մէջ բացուած խոցի մը արիւնը։

Լանտաի կոմսը, բարի հսկայ մը, իր հասակին եւ ուսերուն վրայ հպարտ, թէեւ ամուսնացած եւ երկու զաւակի հայր, հազիւ հազ շաբաթն երեք անգամ տունը կը ճաշէր, եւ միւս օրերը զբօսակումբը կը մնար, բարեկամներուն հետ զինավարժութիւն ընելէ վերջը։

—Զբօսակումբն ընտանիք մըն է, կ'ըսէր, ընտանիքն անոնց որք ընտանիք չունին, անոնց որք երբեք պիտի չունենան եւ անոնց որք իրենց ընտանիքին մէջ կը ձանձրանան։

Խօսակցութիւնը, կիներու վրայ դառնալով, մանրադէպներէ անցաւ յիշատակներու եւ յիշատակներէ անձնագովութեանց, մինչեւ անխորհուրդ գաղտնայայտնութիւններն հասնելով։

Ռօքտիանի մարքիզը որոշ ծանօթութիւններ տալով կը հասկցնէր իր սիրուհիներուն ով ըլլալը, աշխարհիկ կիներ որոնց մականունները չէր ըսեր, որպէս զի աւելի լաւ գուշակէին զայնս։ Լիվէռտի սեղանաւորն իրեններուն մականունները միայն կ'ըսէր։ Կը պատմէր. «Այն միջոցին չափազանց աղէկ էի քաղաքագէտի մը կնկանը հետ։ Իրիկուն մը, անկից բաժնուած ատենս, ըսի իրեն. Պզտիկ Մառկրիթս...» Խօսքը կը կտրէր տեսնելով որ ամենքը կը ժպտէին. յետոյ կը շարունակէր. «Հէ՜, կ'երեւի թէ բերնէս բան մը փախցուցեր եմ. Բոլոր կիները մարդ սովորութիւն ընելու է Սօֆի կոչել»։

Օլիվիէ Պէռթէն, շատ զգուշաւոր, միշտ կը պատասխանէր, երբ իրեն հարցումներ կ'ընէին.

—Ես ինծ իբր օրինակ ծառայող կիներով գոհանամ։

Հաւատալ կը ձեւացնէին, եւ Լանտա, որ պարզապէս կնամոլին մէկն էր, ինքզինքէն դուրս կ'ելնէր մտածելով բոլոր այն աղուոր պատառներուն որք փողոցները կը պտըտին, եւ այն գեղեցիկ կիներուն որ նկարչին առջեւ ժամը տասը ֆրանքով կը հանուէին։

(Շարունակելի)

1890 ին Փողերանոցն այնքան չյաջողեցաւ նորահատ դրամներ շրջաբերութեան հանելով որքան 1889 ին. զի 1890ին արծաթը սուղ էր։ Առ մէն մի ունկի հինգ բէնս և ⅞ աւելի վճարեց քան նախորդ տարին։ (12 ունկին անգլ. մէկ լիպրա կ'ընէ, ազնիւ մետաղաց, գոհարեղինաց և դեղորէից չափուն մէջ։)

Լոնտոնի փողերանոցին անցեալ տարի հանած նոր դրամք, 25 տեսակէ, 88 միլիոն հատ են։

Անգլիա թէեւ միամետաղեան երկիր է, այսինքն՝ ոսկին եւեթ պարտաւորիչ կերպիւ ընդունելի դրամ է, և արծաթն իբրեւ մանրուք կը ծառայէ ոսկւոյ վճարմանց պակասը լրացնելու համար, բայց վերջին երկու տարւոց մէջ Լոնտոնի Փողերանոցն իբր չորս միլիոն ոսկւոյ արժողութեամբ արծաթ դրամ հանեց, սովորականէն աւելի խնդրուած էր։

Իբրեւ 5, 10 և 20 փարանոց հանուած արոյրէ դրամն եւս անցեալ տարի նախորդ տարիներէն աւելի էր, Ս. Ծննդեան տօնին առջի երկու շաբաթներուն մէջ մանաւանդ քան հազար ոսկւոյ արժողութեամբ արոյրէ դրամ խնդրուեցաւ, և Փողերանոցն ուրիշ գործ թողլով՝ այս մանրուքը կոխելու պարապեցաւ։

Ի ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

Այս առաւօտ առնուած Թիֆլիսի լրագրաց մէջ հրատարակուած է Դաւրեժէն քաղուած հետեւեալ հեռագիրը.

«Մայիսի 3 ին, հինգ հոգի կաթոլիկ ասորիներ, Դավրիզից ոչ հեռու գտնուող մի տեղում սպանեցին Մեսրոպ վարդապետ Փափազեանին և նրա ծառային։»

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քաղաքական ժողովն երէկ ի նիստ գումարեցաւ ի խորհրդարանի Ղալաթիոյ ընդ նախագահութեամբ Ամ. Ն. Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Ազն. Սահակ էֆէնտի Ղազարոսեանի և զբաղեցաւ տեղական, գաւառական ու յարաբերական խնդիրներով։

Մշակի մայիս 7ի թուոյն մէջ, զոր ընդունեցանք այս առաւօտ հասած ռուսական սուրհանդակաւ, կը կարդանք հետեւեալները.

Մենք լսում ենք հաւաստի աղբիւրներից, որ ամենայն հայոց կաթողիկոսի ընտրութիւնը, Պոլօժենիայի հիման վրա, Էջմիածնի Սինոդի կարգադրութեամբ, նշանակված է կաթողիկոսի մահից ուղիղ մի տարուց յետոյ, այն է եկող 1892 թիւ ապրիլ ամսին։

—Մեզ գրում են, որ Երեւանում խօսակցութեան գրեթէ միակ առարկայ է դարձել Էջմիածնում կատարած գողութիւնների հարցը։ Ամենքը ցանկանում են, որ աւազակները պատժվին և արդարութիւնն երեւան գայ։

Տնտեսական Խորհուրդն երէկ ի նիստ գումարեցաւ ի խորհրդարանի Ղալաթիոյ ատենապետութեամբ Մեծ. Միհրան էֆէնտի Սեթեանի և զբաղեցաւ թաղային ու հաշուական խնդիրներով։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Սկիւտարի կառավարիչ անուանեցաւ Վճռաբեկ ատենին աղերսագրոց ճիւղին անդամ Սապրի էֆէնտի, որուն այս առթիւ Իւլայի առաջին աստիճան տրուեցաւ։

Տիարպէքիրի Ճէզիրէ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Խալիլ Բասիխ էֆէնտի։

Թէհրանի օսմանեան դեսպանատան երկրորդ քարտուղար անուանեցաւ Ապտուլրեզագ պէյ, նախկին երրորդ քարտուղար օսմանեան դեսպանատան Պետրըսպուրկի։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Հաշուակալութեանց Դիւանի դիւանատան դեր-տնօրէն Նազիֆ պէյի, ի վարձատրութիւն իւր եռանդուն ու ջանասէր պաշտօնավարութեան։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Միլքիյէ վարժարանի նախապատրաստական ճիւղին Ընդհանուր Պատմութեան ուսուցիչ Մուհիէտտին պէյի, ի վարձատրութիւն իւր բարւոք ծառայութեանց։

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Մէքքէի առողջապահական բժիշկ գնդապետ Նուրի պէյի, ի վարձատրութիւն այն ծառայութեանց զորս մատուցած է հրնտախտի ժամանակ հիւանդներ դարմանելով և հանրային մաքրութեան հոգ տանելով։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ ամերիկեան դեսպանատան մէջ ծառայող Մեհմէտ Գավասի։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, Բարձր. Սպարապետն և Ներքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Րէշիտ պէյ, երէկ յաջորդաբար կայս. պալատ գնացին եւ ստացան Վեհ. Սուլթանի հրամանները։

—Հրէից Րաբունապետ Գայմագամն նախընթաց օր կայս. պալատ գնաց և առաջին սենեկապետ Վսեմ. Հաճի Ալի պէյի միջոցաւ արժանացաւ Վեհ. Սուլթանի մեծարանաց։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Նախարարաց Խորհուրդն իւր երեկի նստին մէջ նկատողութեան առաւ ծովեզերեայ կարեւոր քաղաքաց մէջ մեծ մթերանոցներու կառուցման խնդիրն և խորհրդակցութիւններ կատարեց, սակայն որոշում մը չտուաւ։ Կը կարծուի թէ յառաջիկայ նստին մէջ այդ մասին վերջնական որոշում մը տրուի։

ԲԱՐՁՐ. ՇԷՅԽ-ԻՒԼ-ԻՍԼԱՄԸ

Նախընթաց օր, Բարձր. Շէյխ-Իւլ-Իսլամ էֆէնտիի թոռան յուղարկաւորութենէն յետոյ, Վեհ. Սուլթանը՝ կայս. թիկնապահներէն զատ, սենեկապետ Արիֆ պէյն եւս ղրկեց Ն. Բարձրութեան մօտ և ցաւակցութիւն յայտնել տուաւ։

ԿԻՒՐԿԻՑ ՄԵԾ-ԴՈՒՔՍԸ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

Ռուսիոյ կայսեր երկրորդ որդի Կիւրկի Մեծ-Դուքսն այս առաւօտ մայրաքաղաքս հասաւ։

Բաց ի ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆէ, որ դեսպանատան պահակ Բօլւէթ նաւով Մեծ-Դուքսին ընդ առաջ գնացած էր, կայս. թիկնապահ Ահմէտ Ալի փաշա եւս կայս. Իզզէտտին զբօսանաւով Ն. Բարձրութիւնը դիմաւորելու գնացած էր ի Տարապիա։

Մայրաքաղաքիս ռուս գաղթականութեան երեւելիք եւս յատուկ շոգենաւ մը վարձելով, ուր կը գտնուէր նաեւ նուագածուաց խումբ մը, այս առաւօտ կանուխ Այ-Ստէֆանոսի բացերը գացին ընդ առաջ Մեծ-Դուքսին։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆ

Խօսք կայ թէ Կ. Պոլսոյ պարսկական նախորդ դեսպան Միրզա Մոհսին Խան Պարսկաստանի ներքին գործոց նախարար պիտի անուանուի։ Մինչեւ իսկ կ'ըսուի թէ Պարսից կառավարութիւնն հեռագրաւ հրաւիրեր է Մոհսին Խանը՝ երեք ամսուան մէջ կարգադրել իւր անձնական գործերն ի Կ. Պոլիս, Պարսկաստան դառնալու և իւր նոր պաշտօնի գլուխն անցնելու համար։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Երէկ, Ռուսիոյ Աղեքսանդր Գ. կայսեր թագադրութեան տարեդարձն ըլլալով, ռուսական դեսպանատան մատրան մէջ գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան ի ներկայութեան դեսպանատան խորհրդական Պ. Եատովքիի, —որովհետեւ դեսպան Պ. Նէլիտոֆ՝ Կիւրկէյ Մեծ-Դուքսին ընդ առաջ գնացած ըլլալով բացակայ էր—, դեսպանատան ու հիւպատոսարանի գլխաւոր պաշտօնէից և ռուս գաղթականութեան երեւելեաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Թագվիմ Վէգայիէն քաղուած)

Վեհ. Սուլթանը, տեղեկանալով որ Կէլիպօլուի Պուլայր գաւառակին մէջ արմտեաց նուազութեան պատճառաւ ժողովուրդը նեղութեան մէջ է, հրամայած է որ անմիջապէս յատուկ պաշտօնեայ մը անդ ղրկուելով, քննութիւններ կատարէ և արդիւնքն Իրեն մատուցանէ։ Կայս. սոյն հրամանին համաձայն, կայս. թիկնապահ Հարիւրապետ Մուզաֆֆէր պէյ երէկ այդ կողմը ղրկուեցաւ։

—Կայս. հրամանաւ՝ Ճէլալի և Զէյլանը Աշիրէթներու ցեղապետ Էյուպ փաշայի ամսաթոշակն երկու հազար ղրուշի բարձրացաւ։

—Պետական Խորհրդոյ ու Նախարարաց Խորհրդոյ որոշմամբ որ վաւերացած է կայս. Իրատէով, տարեկան քսան հազար ղրուշի գումար մը աւելցած է Ոստիկանութեան Նախարարութեան ելմտացոյցին վրայ, արձակեալ սեւամորթ գերիներու համար իբրեւ հիւրանոց առժամեայ տուն մը վարձելու համար, որովհետեւ կայս. Իրատէով հաստատելի հիւրանոցի տարածութիւնն որոշելու համար հարկ է գերիներու թիւը գիտնալ և հետեւաբար մինչեւ որ այս որոշուի, արձակեալ գերիներն այդ տան մէջ պիտի մնան։

—Կրէտէի կուսակալութեան կողմէ Ներքին գործոց Նախարարութեան ուղղեալ հեռագրոյ մը համաձայն, Սֆաքիա գաւառի Բալէօշուէթրա գիւղին շրջակայքը պտըտող շրջուն պաշտպան զինուորք զինեալ եօթն անձանց հանդիպեր են, որք զէնքի դիմելով, զինուորք եւս փոխադարձաբար զէնքի դիմեր են։ Այդ եօթն անձերէ մին՝ Եանի, վիրաւորեալ վիճակի մէջ ձերբակալուեր է։

—Տրապիզոնէն, Կարինէն, Տիարպէքիրէն, Ատանայէն, Խարբերդէն, Վանէն, Սեբաստիայէն և Բաղէշէն մայիս 12, 13 և 14 թուականներով եկած հեռագրերու համաձայն, այդ նահանգաց մէջ կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։

ԹԼՓԱՏՈՒԹԻՒՆ

Այս աւուր Թուրք լրագրաց մէջ հրատարակեալ պաշտօնական ծանուցման մը համաձայն, կայս. իշխանաց՝ Բարձր. Ապտիւլգատէր էֆէնտիի, Ահմէտ էֆէնտիի ու Պիւրհանէտտին էֆէնտիի թլփատութիւնք այսօր տեղի կ'ունենան Եըլտըզի կայս. պալատան մէջ։ Իսկ ուրիշ տղայոց թլփատութիւնն այսօր սկսած է կատարուիլ կայս. պալատան պարտէզին մէջ որոշեալ տեղն, ի Պէշիքթաշ՝ Կիւմիւշ Սույի զօրանոցին, ի Սկիւտար՝ Հայտար փաշայի հիւանդանոցին, ի Պոլիս՝ բժշկական վարժարանին ու Տարիւշշէֆագայի և ի Պէյլէրպէյ՝ կայս. պալատան մօտ գտնուած շէնքին մէջ։ Սէնայի վարժարանին և Նաւարանի ու Թնդանօթարանի նախապատրաստական վարժարաններուն պատկանող տղայոց թլփատութիւնք եւս իրենց գտնուած տեղերուն մէջ պիտի կատարուին։ Թլփատութեան հանդէսները թէեւ չորս օր պիտի տեւէին, սակայն նկատելով որ ներկայացեալ տղայոց թիւը շատ է, կայս. Իրատէ մը հրամայած է որ այդ հանդէսներ տեւեն հինգ օր, այսինքն մինչեւ յառաջիկայ երկուշաբթի երեկոյին։

ՔԻՒՐՏ ՀԵԾԵԼԱԶՕՐՔ

Քիւրտերէ կազմելի Համիտիյէ հեծելազնդին պատկանող Աշիրէթներու ցեղապետներէն 60 հոգի երէկ Տրապիզոնէն մայրաքաղաքս ժամանեցին աւստրիական շոգենաւով։ Արքունի Նաւարանին շոգենաւակներէն մին այդ ցեղապետները աւստրիական շոգենաւէն առնլով Պէշիքթաշի Նաւամատոյցը տարաւ, ուրկից քիւրտ ցեղապետք՝ Եըլտըզու հեծելազնդին յատուկ ձիերուն վրայ հեծած և առաջնորդութեամբ նոյն գնդին նուագածուաց խումբին և զինուորաց՝ գնացին Եըլտըզի Պալատան շրջակայքը գտնուած իրենց համար որոշեալ տեղը։ Ցեղապետներու հեծած ձիերուն վրայ իրենց յատուկ դրօշները դրուեցան։ Քիւրտ ցեղապետք երէկ իրիկուն իրենց գտնուած շէնքին առջեւը կարգաւ բարեւի կենալով, երիցս «Բատիշահըմ չօք եաշա» աղաղակեցին։

Կայս. Իրատէ մը հրամայած է ամեն կերպիւ հոգ տանիլ քիւրտ ցեղապետներու հանգստութեան։

Քիւրտ ցեղապետք վաղը ներկայ պիտի գտնուին Սէլամլըքի արարողութեան։

Այս խումբը կը կազմեն Հայտերանլը Աշիրէթէն երեք աղաներ՝ իրենց երեսուն երեք հետեւորդներով, Շիքագլը Աշիրէթէն եօթը աղաներ՝ իրենց տասն և չորս հետեւորդներով, Ջիլիկլի Աշիրէթէն մէկ աղա՝ հինգ հետեւորդներով, Ճէպրանլը Աշիրէթէն մէկ աղա՝ երկու հետեւորդներով և Ատմանլը Աշիրէթէն մէկ աղա և մէկ հետեւորդ։

ԹԻՒՆՊԵՔԻ ՄԵՆԱՎԱՃԱՌ

Բարիզի մէջ անանուն ընկերութիւն մը կազմուած է, որուն ընդարձակ սահմանի մը մէջ կը մասնակցի Օսմ. կայս. Պանքան, Պարսկաստանէն թէնպէքի գնելու և Թուրքիոյ մէջ վաճառելու համար։

Ժօռժ Ջօկէպ դերակոմն այս ընկերութեան Կ. Պոլսոյ վարչութեան տնօրէն նշանակուած է, և Պ. Ցէվլէթ, թարգման Օսմ. կայս. Պանքային, առաջին հաշուակալ անուանուած է տարեկան 400 ոսկի թոշակով։

Պ. Ջօկէպ այս իրիկուն Բարիզ կուղեւորի՝ նորակազմ ընկերութեան վարչութեան վերջնական կազմակերպման համար։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳԼԻՒՊ

Բերայի մէջ ֆրանսական գլիւպ մը հաստատելու խորհուրդ կայ։ Այս նպատակաւ հանգանակութիւն բացուած է մայրաքաղաքիս ֆրանսական գաղթականութեան մէջ։

Այդ գլիւպի հաստատման համար հարկաւոր եղած դրամագլուխն է հարիւր հազար ֆրանք, 1000 բաժնեթուղթի բաժնուած՝ իւրաքանչիւրը 100 ֆրանքէն։ Բազմաթիւ բաժիններ ստորագրուեր են արդէն շատեր, յորս Պ. Պօսթի, սեղանաւոր ֆրանսական դեսպանատան։

ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Երէկ Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեան Նախարարութեան պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը ի նիստ գումարեցաւ, զոր կը կազմեն Երկրագործական Դրամատան տնօրէն Վսեմ. Միքայէլ էֆէնտի Փորթուգալ, Կէլիպօլուի նորընտիր կառավարիչ Իսմայիլ պէյ, փարոսներու նախորդ տնօրէնն և երկու երեւելի օտարազգիներ։ Նախարար Վսեմ. Րաիֆ փաշա Նախարարաց Խորհրդին մէջ գտնուելով, ներկայ չէր այդ յանձնաժողովին։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆՔ

Այս աւուր Թագվիմ Վէգայիէն կը քաղենք սնանկութեանց վերաբերեալ հետեւեալ լուրերը.

Ծովային Առեւտրական դատարանը մայիս 14էն սնանկացեալ հռչակած է Պօղոս Փէշտիմալճեան անուն վաճառականը՝ հաստատեալ ի Պոլիս Մեծ Շուկայ Քէօճէճիլէր Ճատտէսի Գազազխանէ փողոց թիւ 31 խանութը։ Սնանկութեան վերաբերեալ գործոց կարգադրութեան համար հսկողքննիչ դատաւոր կարգուած է նոյն դատարանին օգնական անդամ Եանքօ էֆէնտի և առժամեայ «Սէնտիք» կարգուած է փաստաբան Արթիւր էֆէնտի։ Դատարանն որոշած է սնանկացելոյն ու ընտանեացն անհրաժեշտ եղող կարասիները զատել, արձանագրել ու ստորագրել տալէ յետոյ իրենց յանձնել և միւս կարասիներն սենեակի մը մէջ դնելով կնքոյ ներքեւ առնուլ։ Դատարանը նոյնպէս որոշած է սնանկացեալն անձնական երաշխաւորութեան ներքեւ առնուլ, ինչպէս նաեւ առժամաբար գործադրել իւր այս որոշումները։

—Ամեն անոնք, որք պահանջք ունին՝ ի Ղալաթիա Մահմուտիյէ փողոց 38 թիւ խանութը հաստատեալ սնանկացեալ Խաչիկ Նաժառնեճեանէն, կը հրաւիրուին յառաջիկայ մայիս 28 ի երեքշաբթի օրը ժամ 7 ին ներկայանալ ծովային առեւտրական դատարանի սնանկութեանց սենեակն, ուր խորհրդակցութիւնք պիտի կատարուին պահանջատերաց ցանկը պատրաստելու և մնայուն «Սէնտիք»ներու անուանումը կատարելու համար։

Այս մասին կը հրաւիրուին նաեւ ի Մահմուտ փաշա թիւ 151 խանութը հաստատեալ սնանկացեալ մուշտակագործ Անաստաս ու իւր ընկերէն՝ ի Խասգիւղ Մառքօ Սաօրիէրօսէն պահանջք ունեցողներն, մայիս 28 երեքշաբթի օրը ժամ 6 ին ներկայանալ ծովային առեւտրական դատարանի սնանկութեանց սենեակը։

—Ամեն անոնք որք պահանջք մը ունին սնանկացեալ ժամագործ Սիմոն Երամեանէ, հաստատեալ ի Պոլիս Պաղչէ Գաբու Հանրային Պարտուց Վարչութեան պաշտօնատան դիմացը գտնուած խանութին մէջ, պարտին, ըստ տրամադրութեան 199րդ ու 200րդ յօդուածոց Թիճարէթի օրինաց, ներկայ ծանուցման թուականէն մինչեւ քսան օր անձամբ կամ փոխանորդի միջոցաւ իրենց պահանջից մանրամասն մէկ տումարն և մուրհակները մատուցանել դատարանին, որուն սնանկութեանց յատուկ սենեակին մէջ պահանջքները պիտի քննուին ու կարգադրուին յառաջիկայ յունիս 4էն մինչեւ 6, ժամ 5էն մինչեւ 6։ Վերոգրեալ պայմանաժամին մէջ չներկայացող պահանջատերաց նկատմամբ ի գործ պիտի դրուի Թիճարէթի օրինաց 210րդ յօդուածի տրամադրութիւնը։

⁂

Պէրութի լրագրոյն մէջ եւ կը կարդանք թէ տեղւոյն սեղանաւորներէն Իպրահիմ Կէրկէպէ, որ 72,000 ոսկւոյ մօտ պարտքով սնանկացած էր, հաստատուած ըլլալով որ սնանկութեան գործին մէջ խարդախութիւն ըրած է, ձերբակալուեր և նահանգին վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազին կողմէ՝ հանրային իրաւանց պաշտպանութեան համար իրեն դէմ դատ բացուած ըլլալով, դատուեր է տեղւոյն առեւտրական դատարանին առջեւ։ Դատաստանին իբրեւ ունկնդիր ներկայ գտնուեր են կուսակալը, տեղւոյն բարձրաստիճան պաշտօնատարքն, վաճառականք եւ այլք։ Դատարանը, յետ դատավարութեան, վճռեր է թէ Իպրահիմ Կէրկէպէ խարդախութեամբ սնանկացած է։ Հետեւաբար սնանկացեալը տեղւոյն վերաքննիչ ատենի պատժական ճիւղին յանձնուած է, իրեն նկատմամբ օրինաց տրամադրութիւնն ի գործ դրուելու ու պատիժն որոշուելու համար։

ՆՈՐ ԹԱՆԳԱՐԱՆ ՄԸ

Սէնայի վարժարանին տնօրէն Էպուզզիա Թէվֆիգ պէյ մտադիր է բոլորովին բարեփոխել այն թանգարանն, ուր Եէնիչէրիք ի ցոյց դրուած են, և անունը «Թըլյաֆէթխանէի Օսմանի» կոչել փոխանակ «Եէնիչէրիլէր» ըսելու, նոր շէնք մը շինել նոյն թուականի ճարտարապետութեան ճաշակաւ և այդ շէնքին մէջ ամեն բաժանումներն եւս ըստ այնմ կատարել, կահաւորել ինչպէս նաեւ ցոյց տալ այն ատենուան զինուորներն իրենց հագուստներով ու զէնքերով։ Եէնիչէրիներու թանգարանն իւր արդի վիճակին մէջ ամսական չորս-հինգ հազար ղրշ.ի հասոյթ մը կ'արտադրէ Սէնայի վարժարանին համար և եթէ մտադրեալ բարեփոխութիւնք ի գործ դրուին, բնականաբար այդ հասոյթ պիտի աւելնայ։

ՀԱՍՈՅԹԻ ՆՈՐ ԱՂԲԻՒՐ ՄԸ

Ռոտոսթոյի Խայրէպօլու գաւառակին ելմտական նախորդ պաշտօնեայ Ղալիպ պէյ ծրագիր մը մատուցած է ձեռնհաս իշխանութեան, որով տարեկան 200,000 ոսկինոց նոր հասոյթ մը ցոյց կուտայ։ Այս ծրագիր յանձնուած է Հասութից Յաւելման Յանձնաժողովին։ Կըսուի թէ այդ առաջարկեալ հասոյթն օրինաւոր և գանձումն ալ կարելի է։

ԼՈՒՄԱՅԱՓՈԽՔ

Առեւտրական Տնօրէնն՝ լումայափոխներու յատուկ կանոնագրոյն (Բէօրսէ Սըրըֆըլըր Նիզամնամէսի) մէջ ինչ ինչ բարեփոխումներ ընել ձեռնարկած է, այդ կանոնագիրը թէ՛ նահանգաց մէջ գործադրելու և թէ՛ մայրաքաղաքիս լումայափոխներուն աւելի կանոնաւոր կազմակերպութիւն մը տալու համար։

ՄՍԻ ԳԻՆԸ

Քաղաքապետ Վսեմ. Րըտվան փաշա նկատողութեան առած է մսի գինոյն վերջնական որոշում մը տալու և շահագիտաց ձեռնարկներն արգիլելու խնդիրն և այս մասին հարկ եղած միջոցները ձեռք առած է։ Ն. Վսեմութիւն նոյնպէս ազդու միջոց մը խորհած է շահագիտութիւններն արգիլելու, մինչեւ որ սպանդանոցները կառուցուին։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Օսմ. կայս. Պանքան մտադիր է նոր գործակալութիւններ հաստատել Ուշաքի և Պալըքէսիրի մէջ։ Զմիւռնիոյ գործակալութեան դեր-տնօրէն Պ. Բարթալի, հրահանգ ընդուներ է երթալ կազմակերպել այս նոր գործակալութիւններն։ Պ. Բարթալի ցամաքի ճամբով մայրաքաղաքս պիտի գայ, տեղական քննութիւն մը կատարելու և տեսնելու համար թէ պէտք կա՞յ այդ կողմէն աւելի ընդարձակել Պանքայի գործառնութիւնը։ Այտընի գործակալութեան տնօրէն Պ. Ռոտոքանաքի Ուշաքի գործակալութեան տնօրէն նշանակուած է կ'ըսուի։

Բ. Դուռը հրաման ուղղած է բոլոր գաւառաց ամեն ջանք ի գործ դնել ոչխարի տրոց գանձումը փութով կատարելու համար։

—Քաղաքային պաշտօնէից հանգստեան թոշակի վարչութեան ժողովը, իւր անցեալ շաբթուան նստին մէջ, որոշած է 3600 ղրուշի ամսաթոշակ մը յատկացնել վախճանեալ Ահմէտ Վէֆիգ փաշայի այրւոյն։ Ելմտական Նախարարութիւնն եւս իւր կողմէ առանձինն 1500 ղրուշի ամսաթոշակ մը պիտի յատկացնէ Ահմէտ Վէֆիգ փաշայի այրւոյն։

—Երէկ մայրաքաղաքս ժամանեցին գերմանացի 25 կրօնաւորներ։

—Եղեռնադատ ատեանը տասն և հինգ տարուան շղթայակապ աշխատութեան դատապարտեց Մուսթաֆա անուն ձիավար մը, որ Ռնտգարանի մէջ Արոսթոլ անուն ոսկերիչն սպաննած էր։

—Անցեալ շաբթու Սուրիոյ Շեմրէ անուն տեղէն քիչ մը հեռու հիւանախտ կարկուտ տեղացեր է, իւրաքանչիւրն ընկոյզի խոշորութեամբ։ Նէպլքէ գաւառակի շրջակայքն եւս միեւնոյն խոշորութեամբ կարկուտ տեղացեր է երկու ժամու չափ։ Նոյն պահուն կայծակ իջնելով գիւղացի մը զարկեր և ծանրապէս վիրաւորեր է։

—Սապահ կ'իմանայ թէ ի Պոլիս Զընտան Գաբու Տաղարեան անուն ապուխտի վաճառական մը՝ մայրաքաղաքիս վաճառականաց ոմանց հինգ վեց հարիւր ոսկւոյ չափ գումարը խարդախութեամբ առնլով, թէեւ փախեր է, սակայն Պրուսայի Եսկիշէհր գաւառակին մէջ ձերբակալուելով մայրաքաղաքս բերուեր է։

—Կըսուի թէ Սուրիոյ կուսակալ Մուսթաֆա Ասըմ փաշա հիւանդ է։

—Նախընթաց գիշեր ի Գատըգիւղ այրած տան մէջ, որ Հարունչի անուն հրէի մը սեպհականութիւնն էր, ութ-տասը հազար ոսկւոյ կարասիներ այրեր են։ Սապահ գրոյց մը կը յիշէ թէ այդ կարասիներ ապահովագրեալ են եղեր։

—Լաթաքիոյ Մէրգապ գաւառակին գայմագամ Խօճէր էֆէնտի իրեն վերագրեալ ինչ ինչ խնդրոց համար՝ կայս. հրամանաւ պաշտօնանկ եղած և դատաստանի ենթարկուած է։ Խօճէր էֆէնտի Պէրութ գնացեր և հոն Իտարէի ժողովին կողմէ հարցաքննութեան ենթարկուեր է։

—Պէրութի լրագրաց մէջ կը կարդանք թէ Լիբանանու գաւառին պաշտօնէից մէկ մասը կառավարչին կողմէ պաշտօնանկ եղած է։

—Պրուսայէն կը գրեն թէ արմտիք ինչպէս նաեւ շերամարուծութիւնը գոհացուցիչ վիճակի մէջ են։ Հին խոզակներու գինն անփոփոխ կը մնայ, իսկ մետաքսը կը վաճառուի 220-230 ղրուշի, օսմ. ոսկին գրեթէ 100 ղրուշէն։

—Իզմիրի Ֆրանսական ընդհ. հիւպատոս Պ. Ռուկօն արձակուրդով Ֆրանսա ուղեւորեր է։

—Ճիտտէի ռուսական նորընտիր հիւպատոս Պ. Շահմէրտան Իպրայիմով որ մայրաքաղաքս եկած էր, երէկ առաւօտ մեկնեցաւ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորելու համար։

—Պիլէճիկ գաւառակի Տաղլար-Գայա կոչուած տեղը քանի մը շաբաթ առաջ չորս խռոված գործաւորք գիշերանց յարձակում մը կրելով, երեքը սպաննուած ու մէկը ծանրապէս վիրաւորուած էր։ Տեղական իշխանութիւնք ձերբակալած էին աւստրիական հպատակ հինգ գործաւորներ, իբր հեղինակ այդ ոճրին, զորս մայրաքաղաքս ղրկած էին։ Բերայի Թերթը կը ծանուցանէ թէ աւստրիական հիւպատոսարանն ստուգելով որ այդ մարդիկ ո՛ր եւ է մասնակցութիւն չէին ունեցած ոճրոյն մէջ, ազատ թողած է զանոնք։

—Երէկ առաւօտ Պէշիկթաշի Պէքէարխանին մէջ կաթնավաճառ մը խեղդուած գտնուեր է։ Սպանելոյն ձեռներն ու ոտքերը կապուած էին։ Պէշիկթաշի հրամանատար Հասան փաշա քննութիւն մը բացած է ոճրին հեղինակները գտնելու համար։

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԹԱՏՐՈՆ

Պ. Բլօտիւսի ֆրանսական խումբն, որուն մէջ կը գտնուին Պ. և Տիկին Սանտրէ Բազար և այլ ծանօթ դերասանուհիք և դերասանք, երէկ առաւօտ Սելանիկէն մայրաքաղաքս հասաւ Փրէսինէի ժիւշի շոգենաւով և ի մօտոյ իւր ներկայացումները պիտի սկսի Թէփէ-Պաշիի պարտիզին ամառնային թատրոնին մէջ։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պրիթիշ էնտ Մէրքնթայլ ծովային ապահովագրական ընկերութեան ձուլումն Իւնիֆէրսէլ հետ, զոր այսօր կը հրատարակենք չորրորդ էջին մէջ, յոյժ շահագրգիռ դէպք մըն է։ Պրիթիշ էնտ Մէրքնթայլ ընկերութիւնն ծանօթ է ասաւ շատ ու զէնի գումարի կարգաւորութեան մասին ունեցած ճշգրտութեամբ ու առատաձեռնութեամբն։ Այս ընկերութիւն Անգլիոյ մէջ բարձր գիրք մը կը գրաւէ և Իւնիֆէրսէլի հետ իր ձուլումը, որ նոյնպէս առաջնակարգ հաստատութիւն մըն էր, և որ այժմ գոյութիւն չունի, կ'աւելցնէ իւր աղբիւրներն և ուժը։

ԳՐԻԳՈՐ ԷՖ. ՄԻՆԷՃԵԱՆ

Կայս. Իրաւաբանական վարժարանի վկայեալ փաստաբան

Կստանձնէ ամեն տեսակ գրոց խմբագրութիւն և թարգմանութիւն, դատական և վարչական գործեր, ինչպէս են՝ քաղաքային, առեւտրական, պատժական, շէրիաթի և մենաշնորհմանց գործեր։ Գրասենեակ, Ղալաթիա, Եուսուֆ Իզզէտին էֆէնտի խան, թիւ 26։ 1163

ՏՈՔԹ. ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ

Տոքթ. Վահրամ Յ. Թորգոմեան պատիւ ունի ծանուցանել, թէ այսուհետեւ ի Պահճէքափու, Մէրճանեճեան դեղարանը կը գտնուի միայն երկուշաբթի եւ ուրբաթ ժամը 7 էն 8։

Իսկ իւր բնակարանին մէջ յԻւսկ. Սելամիէ, իւր ընդունելութեան ժամերն են, ամեն առաւօտ, և երեքշաբթի, հինգշաբթի, շաբաթ՝ կէս օրէ յետոյ։

ԱԶԴ

ԱՐԵՒԵԼ. ԵՐԿԱԹ. ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ

Արեւել. երկաթուղեաց բաժնետոմսից 128րդ վիճակահանութիւնը հրապարակաւ տեղի պիտի ունենայ արքունի Փողերանոցին մէջ յառաջիկայ երկուշաբթի, 20 մայիս, միջօրէին, աջակցութեամբ Օսմ. կայս. Պանքայի։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ
ՎԵՆԵՏԿՈՅ

1. ԲԱՌԳԻՐՔ [illegible] յօրինեալ ի Հ. Մանուէլ Վ. Քաջունի ի Մխիթարեան միաբանութենէ, հատոր Ա. որ կը հասնի Lytte բառը. չքեղագարդ եւ 627 ձեւովք։ Բաժանորդագինն է երկու հատորին ի միասին՝ 50 Փր.։

ԱԳԱԹԱՆԳԵՂՈՍ և իւր բազմադարեան գաղտնիքն, քննադատութիւն Հ. Բարսեղ Վ. Սարգիսեանի։ Լրջօրէն գրուած և ժամանակիս պահանջը լեցնող ծանրակշիռ երկասիրութիւն մ'է։ Հեղինակը գոհացուցիչ կերպով ուսումնասիրած և լուծած է Ագաթանգեղայ բնագրի, թարգմանութեանց և խմբագրութեանց խնդիրներու հետ՝ նաեւ ուրիշ կարեւոր կէտեր եւս, այսինքն է դիցաբանութիւն, պատմութիւն, աշխարհագրութիւն և այլն։ Գինն է 6 Փր.։

ՆՈՐ ՏԱՐՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ի պէտս ազգային վարժարանաց, աշխատասիրեաց Հ. Պաւղոս Վ. Գաֆթան։ Մաքուր և ընտիր տպագրութիւն մ'է դիւրհասկանալի լեզուով և նոր ոճով գրուած։ Գինն է 2½ Փր.։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ըստ դրութեան Փ. Ք. Կապելսպերկերի, յարմարեալ ի Հ. Աթանաս Տիրոյեան։ Գինն է 2½ Փր.։

Գրասենեակ Մխիթարեանց
Ղալաթիա, Սեղրոս խան թիւ 3։ 3—5

ՏԱՐԵՐՔ ՀԱՆՐԱՀԱՇՈՒՈՅ
Պ. ԹԱԳՒՈՐԵԱՆ

Սոյն գործը մի քանի տարիէ ի վեր սպառած ըլլալով այս անգամ նորէն հրապարակ ելած է աւելի համեստ գնով. սորա մէջ ամեն կարգի հարցեր պարզուած են. Ա. Բ. և Գ. աստիճանի հաւասարութեանց լուծմունք, փոխադարձ հաւասարութեանց մեծագոյն և փոքրագոյնի վերայ յառաջատուութեանց և նշանակոց բաղադրեալ չափի և տարբերութեանց վերայ ընդարձակ տեղեկութիւններ կը պարունակէ սոյն գործ։ Նաեւ ջանացած եմ տեսական առացոյցներով հետեւցնել գործնական կանոններ աշակերտի իմաստասիրելու կարողութիւնը զարգացնելու համար, քննադատութիւններ, բացառական լուծմանց վերայ մեկնութիւններ, երկրաչափական առաջարկութեանց լուծումները տալ։ Հեղինակը կը յուսայ թէ Ազգ. վարժարանց Մեծ. ուսուցիչք ինչպէս այլ անգամ նոյնպէս այս անգամուս պիտի նուիրեն պէտք եղած ուշադրութիւն սոյն գործին և պիտի ընդունին զայն իբր յարմարագոյն դասագիրք։

Կը վաճառուի Զարդարեան և Մարգարեան գրատանց մէջ։ Գինն է 15 դահեկան արծաթ։ 1165 2—2

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 27 մայիս.—Շանկայէ կը հեռագրուի թէ ի Նանքինկ եւրոպացի կանայք և տղայք հարկադրուեցան մեկնիլ քաղաքէն։ Մեթոտեան բողոքական վարժարանն աղջկանց՝ հրկիզեցաւ և աւար առնուեցաւ։ Խուժանն յարձակեցաւ նաև միւս միսիոնարական հաստատութեանց վրայ, բայց ժողովուրդն յաջողեցաւ յարձակողները ցրուել։ Անգլիական մար տանաւ մը Նանքինկ գնաց, ուր չինացի զօրքեր եւս ղրկուեցան։ (Տե՛ս այս աւուր Ա. երեսին մէջ։)

ՓԱՐԻԶ, 27.—Գործաւորական աշխատութեան խնդիրը քննող խորհրդարանական յանձնախումբն ընդունեց այն առաջարկութիւն որով հասարակային փոխադրութեանց ընկերութիւններու կ'արգիլուի իրենց պաշտօնեաներն օրական 12 ժամէ աւելի աշխատցնել։

ՏԷՕՆՔԸՐՔ, (Հիւսիսային Ֆրանսա) 27.—Երէկ քարիւղի չտեմարան մը պայթելով եօթն տուներ հրոյ ճարակ եղան, տասն անձինք որոց երկուքը տղայք՝ անհետ եղան բոցերուն մէջ, շատեր վիրաւորուեցան։ Կրակը դեռ չէ մարած։

ՊՈՒՔՐԷՇ, 27.—Պատերազմական Նախարարն Երեսփ. ժողովոյ մատոյց առաջարկ մը որով 45 միլիոն Փրանք կը խնդրէ ամրութեանց շինութիւնն աւարտելու և բերդերն սպառազինելու համար։

—Երեսփ. ժողովոյ ուղերձը կ'ըսէ թէ քառորդ դարու փառաւոր եւ կանոնաւոր զարգացման եւ յառաջդիմութեան շրջանէ մը ետքն ընտրեալ Նոր երեսփոխանութեան մը առաջին պարտաւորութիւնն է սէր եւ երախտագիտութիւն արտայայտել այնպիսի Թագաւորութեան մը, որ իրագործեց ռումէն ազգին մեծագոյն բաղձանքներն, այսինքն՝ հաստատեց Սահմանադրութիւն մը ազատական լայն հիմերու վրայ, անկախութիւն եւ ամրապինդ տեւականութիւն վեհապետական գահուն, որոյ բացակայութիւն զգալի մեծ բաց մ'էր ռումէնական պատմութեան մէջ, եւ այնքան չարեաց եւ դժբախտութեանց պատճառ։ (Տե՛ս այս աւուր Ա. երեսին մէջ։)

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 16 Մայիս

ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ		109 7/8
8 » Բարիզի »		22 95
Օսմանեան Քօնսօլիտէ		
Երէկ երեկոյ գոց (Պերայ. Օ. Պէյի)		20 1
Եւրոպայի մէջ		— —
Առաւօտեան քաղուեցաւ		19 39
Կէս օրին	»	19 38½
[illegible] Օսմանեան երեկ երեկոյ		80 12
» » ժամ 5ին		80 15
ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՐԺԷԹՂԹԵՐ		
Փոխառութիւն	A. Սէրի	42 ½
»	B. »	22 7/8
»	C. »	19 39
ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹ		
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	5 8
Կրէտի Ժէնէրալ	Օսմ. »	9 7
[illegible]	» »	6 5
[illegible]	» »	4 33
Ռէժի	» »	15 5
Թրամուէյ	» »	575
[illegible]	Փր.	72 ¼
Բաժնեթուղթ Լավրիոնի	Դ. Գ.	150
ԸՆԹԱՑԻԿ ԴՐԱՄՆԵՐ		
Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 Փրանքնոց	»	87 25
Անգլիական ոսկի	»	110 20
Մարք (գերմանական ոսկի)	»	108
Իմբերիալ	»	90 03
[illegible]	»	51 15
Ռուսկ. Թղթադրամ	»	7 60
Մեծ. մեճիտ. (տարբ.)	»	108 1
Հինգնոց	»	103
Մեթալիք	»	101
Թառիֆլէ	»	18 2
Տոկոս Ղալաթիոյ Դրամատան	»	7

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 27 Մայիս, ժամ 3 վայր 25 երեկ.

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	94 32½
» » 4½ %	104 27½
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	18 20
Օսմանեան երկաթուղ.	72 12½
» Րէժիի բաժնեթուղթ	343 75
Պանք Օթօման	581 25
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	— —
Քրէտի Լիօնէ	772 50
Իտալական Ռանթ 5 %	92 42½
Հէլլէնական 5 % (1884)	432 50
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	410
Եգիպտական միացեալ	482 50
Պանք տը Բարի	788 75
Օսմ. մաքս. արժէթղթ.	450
Րիօ Թինթօ	548 75
Մէրիտիօնօ	677 50
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 30
Օսմանիյէ (Օսմանեան քօնսօլիտէ)	365

Լոնտոն, 27 Մայիս, ժամ 6 վայր. — երեկ.

Անգլ. քօնսօլիտէ	95 9/16
Օսմ. » Սէրի Դ.	17 15/16
» » » Ա.	42 ½
» » » Բ.	22 7/8
» » » Գ.	18
Փոխառութիւն 1877	— —
Պանք Օթօման	13
Եգիպտական միացեալ (Իւնիֆիյէ)	95 1/8
» առանձ. (բրիվիլէժէ) 1890	90 25
Րիօ Թինթօ	21 9/16
[illegible]	103 ¼
Հէլլէնական 5 %	85 ½
Մոնոպոլ »	67
Ռուսական 1889	97
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 5½
[illegible] երկաթուղի	20 ½
Գաւառական երկաթուղի	13

Վիեննա, 27 Մայիս, ժամ — վայր. —

Օսմանեան երկաթուղի	35 20
» Րէժիի բաժնեթուղթ	159 25
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	118 50
» Փարիզի »	46 72

Պերլին, 27 Մայիս, ժամ — վայր —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 32½
» Փարիզի »	80 45
Ռուսաց Թղթադրամ	241 75
Օսմանեան երկաթուղի	74
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	18 40

ԲԱՐԻԶ ՓԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 27 Մայիս, ժ. 5 և 10 երեկ.

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	94 20
Օսմանեան քօնսօլիտէ Դ.	18 17½
Օսմանեան երկաթուղի	72 25
Օսմ. Րէժի	343 12½
Բրիօրիթէ Թիւրք	410
Օսմ. Մաքս. արժէթղթ	450
Պանք Օթօման	578 75
Րիօ Թինթօ	547 50
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	— —

Գիները շատ տկար են։

ՕՐ. ՏՕՐԻՆ ՏԻՒՍԱՔ

Կ'իմանանք թէ Օր. Տօրին Տիւսաք, դուստր Տիւսաք բաշայի, որ այժմ Բարիզ կը գտնուի իւր Վսեմ. մօր հետ, մի քանի ամիս առաջ պատիւ ունեցեր է քանի մը հատուածներ կատարել դաշնամուրի վրայ ի տուն Կունոյի։ Հռչակաւոր երաժշտապետն Օր. Տօրինի ձեռքերէն բռնելով սիրալիր կերպով ըսեր է, «Աղջիկս, մեծ տաղանդ ունիս, շատ յառաջ պիտի երթաս, քանզի զգայուն ես, լաւ կ'ըմբռնես երաժշտական խմասները և կը սիրես գերաժշտութիւն։ Անսա՛ ինծի, իւրաքանչիւր օր դաշնակի վրայ կատարէ՛, գոնէ առողջապահութեան համար, Պախի, Պեթօվէնի և Մօզարթի սքանչելի նախաբանները և ֆիւկերը։ Կանոնաւորապէս շարունակէ և սակաւ ժամանակէ յետոյ առաջին կարգի դաշնակահար մը կը լինիս, և եթէ Աստուած հաճի, պիտի փութամ ներկայ գտնուիլ նուագահանդիսիդ»։

Կունոյի յանձնարարութեան վրայ, Օր. Տիւսաք ածեր է նաեւ ինչ ինչ հատուածներ ի տուն երաժշտապետ Ամպրուազ Թօմայի, տնօրէն Բարիզի Քօնսէրվաթուարին, որ հաստատեր է Կունոյի բառերը։ Օր. Տիւսաքի այժմեան դասատուն է հռչակաւոր Տէլապօրթ՝ ուսուցիչ Բարիզու Քօնսէրվաթուարին։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԵԴԵՍԻԱ, 1 Մայիս

Ս. Ցարութեան Տօնի առաւօտ, Գեր. Առաջնորդ սրբազանն հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատոյց և իւր բեմասացութեան միջոցին՝ ջերմ բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն երկարութեան Թանկագին կենաց Օգոստափառ Սուլթանին և ժողովուրդն մասնակցեցաւ սրտաբուխ «ամէն»ներով։

Նորին Գերապատուութիւն՝ շնորհաւորի բազմաթիւ այցելութիւններ ընդունեց յԱռաջնորդարան, ազգ. և օտարազգի երեւելի անձնաւորութեանց կողմէ, յորս կը գտնուէին տեղւոյս բնակող Վսեմ. Ֆէրիգ Շէվքէթ փաշա, կառավարչի տեղակալ Ճէլալ պէյ (գաւառիս Նոր կառավարիչը տակաւին չէ ժամանած իւր պաշտօնատեղին.) պատժական Ատենի նախագահն և այլք։

—Աբէլ-Եւէր ընթերցողաց անծանօթ չէ քաղաքիս հայաբնակ մէկ երկու անջրդի թաղերն՝ (յորս բաւական թուով թուրքեր և մզկիթ մ'ալ կը գտնուին.) հոսուն ջրով օժտելու համար արտօնութեամբ Հալէպի կուսակալութեան և տեղական կառավարութեան քանի մը տարիէ ի վեր տեղւոյս ազգ. վարչութեան ձեռնարկած մեծածախս գործն։

Քաղաքէս մէկ մէկ ու կէս ժամ հեռուն եղող աղբիւրավայր Թասմա-Աէքիէն սկըսեալ ջրուղեաց շինութիւնք հազարաւոր ոսկիներ կլնելէ յետոյ, ուղին՝ ժամանակէ մ'ի վեր եկած հասած էր քաղաքիս հիւսիսային պարսպին մօտ, և որովհետեւ հոն կը գտնուի Գարա-Գօյուն ըսուած խորափիտ գետն՝ ջրուղի խողովակները վրայէն յայնկոյս երկարաձգելու համար նոյն գետոյն վրայ քարուկիր հաստահիմն կամուրջի մը շինութեան ձեռնարկուած էր արդէն։

Գոհութեամբ կը ծանուցանենք այժմ թէ նոյն մեծածախս և հոյակապ կամուրջն, որ տեղւոյս հայոց ընդհանուր ջերմագին բաղձանաց վրայ կայսերական «Համիտիյէ» բարձրագոյն անուանակոչութիւնն ստացած է, լրանալու մօտ է, շնորհիւ Նորին կայսերական Վեհափառութեան և ջանիւք Նորա եղեսաբնակ հաւատարիմ հպատակ Հայոց։

Սոյն կամուրջի վրայէն՝ ոչ միայն ջրուղիք պիտի ձգուին՝ այլ եւ ի դիւրութիւն ժողովրդեան, հասարակաց ճամբայ մ'ալ պիտի բացուի ի մօտոյ։

Նկատելով գործին կրկնակի հանրօգուտ հանգամանքն և տեղաբնակ հայոց ջերմագին բաղձանքը, Գեր. Առաջնորդ Տ. Խորէն Սրբազան՝ Րամազանի Պայրամին առթիւ, Կայսերական Պալատ ուղղեալ սրտաբուղխ շնորհաւորութեանց հեռագրաւ մը՝ սոյն նորաշէն «Համիտիյէ» կամուրջին վրայ Կայսերական Թուղրան զետեղելու համար Նորին Վեհափառութեան շնորհաշնչ Իրատէն կը խնդրէ։

Լիայոյս է ամէն ոք՝ թէ կայսերական այդ բարձրագոյն շնորհն՝ պիտի գայ մխիթարել այն ափ մը ժողովուրդն որ ապաւինելով Օգոստ. Երկրպագելի Կայսեր հայրական հոգածութեան, Իւր բարձրագոյն հովանւոյն տակ յաջողեցաւ մեծագումար զոհողութեամբք ի գլուխ հանել սոյն հանրօգուտ ձեռնարկը։

—Ի վնաս գաւառիս հնձոց՝ տիրող գարնային երաշտութիւնն՝ մասամբ դարմանուած կրնայ համարուիլ՝ այն յորդառատ անձրեւներով, որ տեղացին թուականէս 3-4 օր առաջ։ Այսօր եւս՝ 1 մայիս, առաջին օրն՝ գարնային վերջին ամսոյն, երկինք կը տեղայ առատօրէն։ Եթէ այս անագան անձրեւք չեն բաւական լիովին դարմանելու արդէն ի չափ հասեալ հնձոց երաշտութենէ կրած մեծ վնասն, կարելի կ'ըլլան սակայն երկրագործի ձեռնարկել վստահութեամբ ամառնային ցանքերու, որք եւս ոչինչ նուազ օգտաբեր են։

Գ. Կ. Ռ.

ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏ, 30 ապրիլ

Ներկայիս սկիզբները Ս. Կիրակոս մայր եկեղեցւոյ Թաղական խորհուրդը կրթական օրինաւոր բարեկարգութեան մը ձեռնարկեց, ինչ որ ի վաղուց հետէ անյապաղելի նկատուած էր, այն է Խարաճեան մասնաւոր վարժարանի միացումն Թաղային վարժարանի հետ, ընդ տեսչութեամբ նոյն վարժարանի հիմնադիր Տնօրէն Ցակոբ էֆ. Խարաճեանի, որ կրթական ասպարիզին մէջ կոփեցեալ գիրք մը ունենալով՝ չորս տարիէ ի վեր հայ մանկըտւոյն մտաւոր և բարոյական զարգացման կը տքնէր, եւ որ յաջողեցաւ երկու կարգ հրջանաւարտ սաներ ընծայել ազգին։

Այժմ Ս. Կիրակոս մայր եկեղեցւոյ մէջ կը գտնուին Արական բարձր. Նախակրթարանէ զատ՝ երեք ծաղկոց արական, պարզ Նախակրթարան եւ ծաղկոց իգական, որք նոյնպէս յանձնուած են Խարաճեան էֆէնտիի տեսչութեան, որ իգական վարժարանի բարեկարգութեան ձեռնարկելով՝ բարձր դասուց վարժուհւոյ պէտքն զգաց, եւ յաջողեցաւ Մշոյ Ազգ. Հայուհեաց Ընկերութեան իգական վարժարանի յաջողակ հրջանաւարտներէն մին այսր պաշտօնի կոչել, որ ի մօտոյ ճամբայ կելնէ։

—Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ նորընտիր Թաղական խորհուրդը մի երկու ամիս առաջ սկսեր էր շարունակել իւր պաշտօնը, օրակարգ ունենալով նոյն եկեղեցւոյ պարտուց և Նախակրթարանի բացման խնդիրքն, սակայն ցաւ ի սիրտ կ'ըսեմ որ, Ցովհ. Վրդ. Փափազեանը մի քանի կուսակցական անձանց անսալով՝ եկեղեցւոյ բեմէն անուղղակի հարուածեց նորընտիր Թաղ. խորհուրդն։ Հետեւաբար Թաղական խորհուրդն պատճառաբանեալ հրաժարական մատուցանելով Քաղք. Ժողովոյն՝ արդար իրաւամբ դատ կը պահանջէ Ցովհ. վարդապետի դէմ։

Զլանամ ըսել որ սոյն եկեղեցւոյ Թաղ. խորհրդոյ անդամք մեծաւ մասամբ բանիբուն, ազգասէր և աշխատասէր անձատներ են, որք ժողովրդեան համակրութեան արժանացած լինելով քուէ շահած են։

ԱԼԱՇԿԵՐՏ, 26 ապրիլ

Տիկին Վառվառիա Փէնէլ Ց. Արփիարեան յետ տասնամեայ հիւանդութեան ի հասակի իննսուն եօթն ամաց իւր մահկանացուն կնքեց ապրիլ 16, աւագ երեքշաբթի։ Ցուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցաւ հետեւեալ օրն։

Հանգուցեալը ծնած էր 1794 ապրիլ 16 ին. դուստրն էր Պօյաճեան Սարգիս աղայի. ամուսնացած է 1812 սեպտ. 21ին եւ ունեցած է ութ զաւակ, չորսը մանչ, չորսն աղջիկ, 24 թոռներ, 22 թոռնորդիք եւ մէկ թոռան թոռ՝ աղջկան կողմէն. հանգուցեալը հրջած է շատ երկիրներ իւր ամուսնոյն եւ իւր որդւոց հետ. մինչեւ մահուան ժամուն յիշողութիւնը չի կորսնցուց. եկեղեցասէր, կրթասէր եւ ուսումնասէր ազնիւ տիկին մըն էր որ իւր համեստ վիճակին ներած սահմանին մէջ կը նպաստէր բարի գործոց։ Իւր դրամական հարստութիւնն սպառած էր զաւակացը կրթութեան եւ ամուսնութեան, մի մեծ մասն ալ երկիցս հրդեհի տուած էր։

ԵՐԱԽՏԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ,

ԱՒԱԳ ԱՐԱՆՑ՝ ԱՌ ՄԱՅՐ ԻՒՐԵԱՆՑ

Ցաճախ ըսած են թէ աւագ մարդիկ կը նմանին իւրեանց մօր։ կարեն ըսել ոչ նուազ ճշմարտութեամբ՝ թէ ամեն ժամանակաց մեծ մարդիկ, նոյն իսկ կարի այլազան մտօք և բնութեամբ, նմանութեան հասարակաց կէտ մ'ունին, որդիական մեծարանքն մանաւանդ երկիւղածութիւնն առ մայր իւրեանց։ Թուի թէ ամենեքին կամեցան զօդել իւրեանց փառաց զայն որ հսկած էր նոցա ի տղայութեան, և յայտնել իւրեանց երախտագիտութեամբ՝ թէ ո՛րչափ կը պարտին նախնական կրթութեան և խնամոց։ Այսպէս չունիմք մի միայն ի տես գրանստեղծն ի սիրտ փափուկ և զգայուն, այլ զանասիրտ մատենագիրն, երգիծանող երգահանն, սառն փիլիսոփայն, պատերազմօղն. իւրաքանչիւրն կ'ուսուցանէ պաշտօն մի վասն մօր իւրոյ։ Ամենիւր ոք կը պաշտէ զիւր մայր, որոյ կրթութիւնն ո՛չ միայն կը բարձրացնէ զմարդիկ, այլ եւ կուտայ նոցա իբրեւ ուրոյն և որոշիչ Նկարագիր, մեծ երախտագիտութիւն, խորին մեծարանք և անկեղծ սէր։

Կարի յուզիչ է Եպամինոնտայ Թեբացւոյն, Լէօգդրիի յաղթողին, խօսքն, որ կ'ըսէր թէ մեծ հաճոյք կը զգայր տանել յաղթութիւն Թշնամեաց վերայ ի կենդանութեան իւր հօր և մօր։ Նոյնչափ սրտաշարժ է Մեծն Աղեքսանդրի պատասխանն յորժամ իւր Ողոմպիա մայրն ամբաստանուած էր Անդիպատրոսէն, որ նոյն միջոցին Մակեդոնիոյ կուսակալ կարգուած էր յԱսիա ուղեւորութեան պահուն. «Տասն հազար երբեանման նամակներ, կ'ըսէր յաղթողն, կը ջնջուին իմ մօր մի լիժ արտասուօքն։» Մեծանուն կայսրն Մարկոս Աւրելիոս յանհունս շնորհակալ կը լինէր դից՝ որ կարացած էր խնամ տանել իւր պառաւեալ մօր։ Գիտեմք Եգինհարդ պատմագրէն՝ թէ Կարոլոս իւր մօր հետ կը բնակէր և ցոյց կուտար նմա խորին մեծարանք։ Երբեք, կ'ըսէ կենսագիր պատմիչն, դժգոհութիւն ծագած չէր նոցա մէջ։ Ս. Սիմէոն և Բիւֆոն խօսած են յարգանօք եւ երախտագիտութեամբ իւրեանց մօր նկատմամբ։ Երկուքին եղբարք Բօանէյ խնամք կը շռայլէին իւրեանց մօր և կ'սպիրէին առ նմա։ Ո՞ ոք ցոյց տուաւ նշանակ յարգանաց և սիրոյ քան գրանստեղծն Միլվուա։ Հրաւիրեալ ի ճաշ ի տուն Կամպասերէսի դիւանադպիրն՝ կը մերժէր պատճառելով թէ արդէն խոստացած էր այլուր. Ո՞ւր ուրեմն, կայսեր՞, յարեց մեծագոյր դիւանադպիրն։

—Ո՛չ, մօրս, պատասխանեց բանաստեղծն։

Երգահանն Բերանժէ, որ զաւառն մօրաքեռ մի մայրական հոգածութեան շնորհիւ դաստիարակեալ էր, ամեն անգամ երբ կը յիշէր զազնիւ կինը, սրտաբուղխ չեշտեր կը գտնէր թարգմանելու համար իւր զգացումն։ Ժ. դը Մէսթրը կոմսը կը գրէր Ս. Բեղերսպուրկէ.

«Մայրս կ'երազեմ և կ'արտասուեմ մանկան նման։»

Մէնտէլսօն, մեծանուն նուագահանն, որդիական մեծարանաց ակներեւ ապացոյց մը տուաւ։

Առաջին անգամ երբ կ'առաջնորդէր երաժշտախումբին յետ մահուան իւր մօր, պարտաւորեցաւ դադրեցնել նուագն և թողուլ նուագարանն՝ անզգօրէն լալու և ողբալու զիւր հէգ մայրն։ Գերմանացի բանաստեղծն Շիլլէր եւս ցոյց տուաւ զինքն որպէս որդի լի խանդաղատանօք և յարգանօք։

Իւր մայրն ամենախորին յուզմամբ կը խօսէր այն խանդակաթ կաթոգին խնամոց համար որոց առարկայ եղած էր դեռահասակն Շիլլէր, և կ'օրհնէր զնա իւր յետին շունչն աւանդելէ յառաջ։ Պատմագիրն Միշլէ չէր կարող խօսիլ զնմանէ որ հսկած էր նմա ի տղայութեան՝ առանց հեծեծելոյ եւ յարատեւ փղձկելոյ։

Թող կարդան իւր մանկութեան յիշատակներն, և տեսնեն թէ ինչ բառեր կը գործածէ արտայայտելու իւր անհուն սէրն և խանդաղատանքն առ մայր իւր պաշտելի։ Չունի՞մք իրաւունք եղրակացնել յետ այսր ամենայնի՝ թէ երախտագիտութիւն առ մայր իւրեանց մեծ մարդոց էական յատկութիւններէն մին է, և այսու իսկ կը խոստովանին թէ մասնակցութիւն ունին իւրեանց կրթութեան նոքա որ յաշխարհ բերած են զնոսա։ Ի վեր անդ յիշատակեալ պատմագրին հետ անտարակոյս կարեմն ըսել թէ «Ոչ միայն կորուսի մայր մի, այլ եւ բարեկամ մի, օրինակելի անձնաւորութիւն մի եւ պարտուց կատարման քաջալեր մի։» (Թարգմ.) Մ. Ա.

ԱՍՏԻ ԱՆՏԻ

ՓՐՈՖԷՍՈՐ ՎԱՄՊԵՐԻ

Պրուսելէն կը գրեն թէ Փրոֆ. Վամպէրի այժմ ընտանեօք կը գտնուի այդ քաղաքն, Ռուաեալ հրապարակին մէկ օթէլին մէջ։

Կալլէսի իշխանը վերջերս ներկայացնելով զայն Սթանլէյի, ըսաւ Ափրիկէի մեծ խուզարկուին.

«Դուք խուզարկեցիք կեդրոնական Ափրիկէն 300.000 ոսկիով, աւասիկ ուղեւոր մը որ կեդրոնական Ասիան խուզարկեց միս մինակ և գրպանին մէջ երեք ոսկիով։»

Մուրացիկի մը խեղճուկ զգեստով է որ Վամպէրի ներկայացաւ Պուխարայի էմիրին, որ այն ատեն Սմրղանտի մէջ կը նստէր։

Էմիրն հարցաքննեց զայն իր ուղեւորութեան նպատակին վրայ. «Հաճի, կ'ըսէր նա, դուն եկած ես Ռումէն (Կ. Պոլիս) այցելելու համար Պաշխաթուրնի և մեր սրբոց դամբանները։ Այս բանը տարօրինակ է, այնքան հեռաւոր երկրէ մը գալու համար, իրա՞ւ ուրիշ պատճառ մը չունէիր։

—Ամենեւին, տէ՛ր։ Ուրիշ գործ չունէիմ հոս, և երկար ժամանակէ ի վեր կը թափառիմ ամենուրեք՝ ճշմարիտ ուխտաւորի մը պէս։

—Ի՞նչ կ'ըսես, սա կաղ վիճակովդ՝ ուխտաւո՞ր... արդարեւ, կը կրկնեմ, շատ տարօրինակ բան է այս։

—Հոգւոյդ մեռնիմ, տէր, բայց քու փառաւոր հաւդ՝ Թիմուր (Աստուած ողորմի հոգւոյն) որ նոյնպէս կաղ էր, ոչ նըւազ աշխարհներ նուաճեց։»

Վամպէրի իր կեանք այս պատասխանին կը պարտի, որ հաճոյ թուեցաւ իշխանին։

Ցայտնի է թէ հռչակաւոր ուղեւորը պատուակալ նախագահն է Հունգարիոյ աշխարհագրական ընկերութեան և Եւրոպիոյ համայն արեւելագիտաց. ինքն է որ ամենէն աղէկ գիտէ Կեդրոնական Ասիոյ լեզուները։

ԳԵՐԵՎԱՃԱՌ Ի ԲԱՐԻԶ

Ժիւլ Լ... անուն անձ մը որ ի Փարիզ, Ռոշշուար փողոցը կը բնակէր, ժամանակէ մը ի վեր իբր տարփուհի ունէր Էմիլիէն Մ... անուն տասնեւիննամեայ աղջիկ մը։ Իրենց կենակցութենէն երեք ամիս ետք, աղջիկն յանկարծ աներեւոյթ եղաւ. Ժիւլ Լ... մտածեց թէ այս վերջինն իրմէ բաժնուած էր՝ ուրիշ սիրտհարի մը ետեւէն երթալու համար, հետեւապէս ալ միտքը չը յոգնեցուց այս խնդրով։

Մայիս 14ին, մատիտով գրուած թուղթ մը կ'ընդունէր Էմիլիէն Լ...էն, որ է հետեւեալը.

«Շուտ օգնութեան հասի՛ր։ Բանտարկուած եմ Ժէռոնիմօ փողոց, Թիւ 13, ուրիշ երկու ինձ պէս առեւանգուած խեղճ աղջիկներու հետ։ Մեր ազատութեան բոլոր յոյսը քու վրադ է։»

Պ. Ժիւլ Լ... յոյժ զարմացած, առանց ժամանց ու տարաւ Ռոշշուար Թաղի ոստիկանապետ Պ. Պէնէզէկին որ անմիջապէս հոգեցին ցոյց տուած տունը գնաց։

Օր. Մ... հոն չէր ատած։

Բնակարանի մը մէջ, զոր վարձած էին քառասնեւչորս տարեկան Հոլանտացի Փիլիքս Միթճէլ անուն անձն, որ կ'ըսէր թէ վենետիկի վաճառական է, և քառասնեհինգամեայ Լուի Սիուրլէն անուն անձն, որ կ'ըսէր թէ արուեստական գործերու միջնորդ է, ոստիկանապետը գտաւ երեք անչափահաս աղջիկներ, հնամաշ զգեստներ հագած, որք բնակարանին մէկ մութ սենեակին մէջ բանտարկուած էին։ Էմիլիէնի բանտակիցներն ամսոյն սկիզբէն ի վեր հոն կը գտնուէին։

Պ. Պէնէզէկ ձերբակալեց Միթճէլն ու Սիուրլէնը, որք խոստովանեցան թէ, երկար ատենէ ի վեր, սպիտակամորթներ կը վաճառէին։ Ու և է պատրուակաւ մը նորատի աղջիկներ կը բերէին իրենց տունը, բոլորովին կը կողոպտէին զանոնք, յետոյ կը բանտարկէին՝ մինչեւ որ 100էն մինչեւ 500 Փրանքի ծախէին զանոնք վատահամբաւ տան մը պետին։ Եւ այն խեղճերը, որք մերժէին այս պայմաններով խոստմնագիր մը կնքել, մահու սպառնալիք կ'ընդունէին։

Միթճէլի և Սիուրլէնի բանտարկած երեք աղջիկները մէկ քանի օրէն պիտի յանձնուէին Լիոնցիի մը, 500 Փրանքի փոխարէն։ Այդ երկու չարագործներ կեդրոնական բանտ ղրկուեցան՝ անչափահաս աղջիկները մոլորեցնելու, զանոնք մոլութեան մղելու և գողնալու ամբաստանութեամբ։

ԱԴԱՄԱՆԴԻ ՀԱՆՔ

Անգլիական Գուինիոյ մէջ ադամանդի հանքի մը երեւան ելնելն հաստատուեցաւ։ Զայն շահագործելու համար ընկերութիւն մը կազմուեր է։ Խաւի մը բացման կը սպասուի, որ, ճարտարագիտաց խօսքին նայելով, պիտի երկարաձգի մինչեւ այն բարձրաւանդակներ որք տակաւին չեն բաժնուած Անգլիոյ, Հոլանտայի և Ֆրանսայի միջեւ։

ԱՀԱՒԵԼԻ ՈՃԻՐ

Վերջերս ահաւելի ոճիր մը երեւան ելաւ ի Լիվրբուլ։ Նաւերու աւազանին մէջէն սեւ կերպասէ պարկ մը գտնուեցաւ որ կը պարունակէր տասն և հինգամեայ երիտասարդի մը տակաւին Նոր պաղած մարմինը։ Վիզը կտրուած էր և սրունքները ծունկերուն տեղէն ջախջախուած էին, որպէս զի կարելի ըլլար ծալել ու պարկին մէջ թխել զայն։ Պարկին տակէն գտնուեցաւ նաեւ նոր դանակ մը եւ սղոց մը։

Ոստիկանութիւնը ձերբակալեց Ճօն Քօնուէյ անուն վաթսունամեայ անձ մը, որուն դէմ ամենածանր կասկածներ կան։ Կին մը կը հաստատէ թէ այդ մարդն էր որ իրմէ գնեց պարկն որուն մէջէն գտնուեցաւ զոհին խոշտանգեալ մարմինը։ Ոճրագործն սպանելոյն դրացի էր։ Մէկ քանի տղայք կ'ըսեն թէ ոճրին նախընթաց օրը տեսեր են այդ անձ որ աւազանին ուղղութեամբ կերթար՝ ձեռքն ունենալով նմանօրինակ պարկ մը։ Սայլապան մը կը վկայէ թէ իր սայլովը մինչեւ աւազան առաջնորդած է այդ մարդ որ պարկ մը ունէր իր հետ։ Դեռ չջնջուած արեան հետքեր գտնուեցան իր վրայ և տանը մէջ։ Ճօն Քօնուէյ, որ Ղրիմի պատերազմին նախկին զինուորներէն և նաւաստի էր, լաւ համբաւ կը վայելէր։

ՇՈՒՆԵՐՈՒ ԴԵՐԸ ԲԱՆԱԿԻՆ ՄԷՋ

Ցայտնի է թէ շուները, պատերազմի ժամանակ, օգտակար կ'ըլլան՝ թղթատարի պաշտօն կատարելով։

Գերմանիոյ մէջ ուրիշ պաշտօն մըն ալ տուին հիմայ իրենց։ Այս պաշտօնս կը վարժեցնեն հովուական շուներ (այս գործին մէջ լաւագոյններն են) որոնելու համար պատերազմի դաշտին վրայ վիրաւոր զինուորաց մարմինները։

Հուէլլպէնի որսորդ զինուորաց գունդն այս շուներէն տասներկու հատ ունի, որք գիտեն այդ կողմերու հովտաց կամ անտառաց մէջ ինկած զինուորները գտնելու կերպը։ Զինուոր մը երեւան հանելնուն պէս, կը կենան և կը սկսին հաչել մինչեւ որ հասնին շարժուն անկելանոցներն, որք կը վերցնեն մարմինն ու հիւանդանոց կը տանին։

ՕԳՏԱԿԱՐ ԽՐԱՏ

Գործնական միջոց մը այն անձանց որք կը պարապին պարտէզի մշակութեամբ կամ խխունջներու որսորդութեամբ։

Երբ հողը թրջուած է կա՛մ անձրեւէ, կամ ոռոգումէ, իրարմէ հաւասար հեռաւորութեամբ թեփով լեցուն ամաններ դրէք։

Անպատճառ, խխունջներն ու «ծու-ծու»ներն անոնց կը մօտենան և մէջը կը տեղաւորուին։

Մութը կոխելուն պէս, կարելի է լապտեր մը վառելով մեծ քանակութեամբ անոնցմէ ժողվել, և կրկնելով այս գործողութիւնը, դիւրին է պարտէզն անոնցմէ մաքրել։

Ցոռի բանաստեղծ մը, օր մը կ'ըսէր իր մէկ բարեկամին.

—Հրդեհ մը կործանեց զիս։

—Մեծ դժբախտութիւն։

—Կահերս, հանդերձարանս, գիրքերս այրեցան։

—Մեծ դժբախտութիւն մըն ալ։

—Միայն ոտանաւորներս ազատեցի։

—Աւասիկ ամենէն մեծ դժբախտութիւնը։

ԳԱՐՆԱՆ ԱՌԹԻՒ

ՍԱՐՍԱՓԱՐԻԼԼԱ
[ՍԱՓԱՐՆԱ]
ՍԱՐԱՖԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Գարնան մէջ, երբ բնութիւնը կը՛վերանորոգի, մարդկային բնութիւնն ալ կը կարօտի նորոգման մը։ Մաքրուիլ կը խնդրէ արիւնն, որպէս զի մարմինն ազատի այտուցներէն, պալարներէն, եռանդներէն որք բազմաց վիզը, երեսն ևն. կը ծածկեն, և ընդհանրապէս մորթային հիւանդութիւններէն, որք յայտարար նշան են արեան անմաքրութեանց։ Եւ այս մաքրութեան յարմարագոյն ժամանակ նկատուած է միշտ գեղեցիկ եղանակը։

Փորձով գտնուած է թէ Սափարնայի արմատն է լաւագոյն միջոց արեան մաքրութեան, մանաւանդ երբ ճարտարապէս բաղադրուած է ուրիշ 29 արմատներու հետ, ինչպէս է ՍԱՐԱՖԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ (Խասգիւղ) պատրաստած ախորժահամ, կազդուրիչ և ազդեցիկ ՕՇԱՐԱԿՆ ՍԱՓԱՐՆԱՅԻ։ Մէ՛կ շիշ կը բաւէ։ 2—19

ՑԱՐԵՐԷ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅ
ՀԱՆԴԵՐՁ ՔԵՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԴԻՏԵԼԵՕՔ
Ի Ս. ԹԵՐՋԵԱՆԷ

Սոյն 112 երեսներէ բաղկացեալ սոյն դասագիրքն՝ որ դիւրըմբռնելի եղանակաւ կ'ուսուցանէ միանգամայն ֆրանսերէն լեզուի քերականութեան առաջին մասին ամենակարեւոր կանոններն ու սկզբունքները, յատկապէս պատրաստուած է ներկայ դպրոցական հրջանին համար. կը պարունակէ ատաղձաւոր ընտիր հատուածներ և բարոյից վէպեր, և ի դիւրութիւն ուսանողաց իւրաքանչիւր հատուածի գլուխ գրուած են բառից և ոճերու նշանակութիւնք։ Գին 3 ղրշ. 20 փարա։

Կեդրոնատեղին է Միրճան փողոց Թիւ 33 Աղճեան գրատունը. 1166 2—3

ՏՕՔԹԻՕՐ
ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԱՐՄԱՆ
ուղեղի, ողնածուծի եւ բովանդակ ջղային դրութեան վերաբերեալ ախտից
Ամեն օր, յետ կիսաւուր 23
Ի Բերա Պէքեար փողոց Թիւ 9

ՄԵԾՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿՕՇԿԻ
Արանց, կանանց եւ տղայոց համար
ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՏԷՐ
Մ. ՄԱՐԻԱՆՕ

Ղալաթիա, Եէր ալթը ճամիսի գարանթինա փողոց, Թիւ 12
և ի Պոլիս, Ֆինճանճըլար եօգուշու Թիւ 20 Արեւելեան Շուկայ.
և ի Պոլիս Պաղչէ գաբու, Համիտիյէ ճատտէսի Թիւ 38

Սոյն նորահաստատ վաճառատան մէջ յոյժ ընտիր և հաստատուն կօշիկներ սովորականէն շատ աւելի աժան գներով կը պատրաստուին, զորս գործածողք յոյժ գոհ պիտի մնան, ստանալով այնքան դիւրագին և դիմացկուն ապրանքներ, որքան չէ կարելի գտնել Եւրոպայէ բերուած կօշիկներու քով։
257 8—15

ՋՐԲՈՒԺԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼՍՈՅ
Բերա, Սաքըզ աղաճ, Թիւ 15, 17, 19 [Աղա ճամի]
Իր տեսակին մէջ միակ հաստատութիւն յԱրեւելս
Ամենէն զօրաւոր և կատարելագործեալ գործիներով օժտուած
Պերճանք, հանգստութիւն և աժանութիւն ի միասին
ՏՆՕՐԷՆ՝ ՏՕՔԹՕՐ ՍԻՄԻԴԻՍ
Նախկին օգնական բժիշկ Բարիզի հիւանդանոցաց

ԼՈԳԱՐԱՆ ԵՒ ՏՈՒՇ ԱՄԵՆՏԵՍԱԿ
Ելեկտրականութիւն—Կախոլթ—Մարմնամարզ
Վարսայարդար—Մասսաժ—[illegible]
Զինավարժութիւն Արանց
ԿԸ ԴԱՐՄԱՆՈՒԻՆ ԵՒ ԿԸ ԲՈՒԺՈՒԻՆ
Անարիւնութիւն, Իւգէալ, Ջղախտութիւն, Անկարողութիւն, Անդամալուծութիւն, Ստամոքսի հիւանդութիւնք, ևն. ևն.

ՄԷԿ ՔԱՆԻ ԳԻՆԵՐ

ԼՈԳԱՐԱՆՔ	Բ կարգ 4 ղրշ.	—Ա. կարգ 6 ղրշ.
ՊԱՐԶ ՏՈՒՇ	Բ » 3 »	—Ա. » 5 »
ՏԱՔ ՋՐԻ ՏՈՒՇ	Բ » 5 »	—Ա. » 7 »

Դեղերով լոգարաններու համար գները կը զանազանին դեղին գնոյն համեմատ.
Բաժանորդագրութեան համար 10 % զեղչ
Դպրոցներու եւ ընտանեաց համար մասնաւոր պայմանք 31

ՎԻԹՐՕ—ԿԼԱՍԻԷ
VITRAUX GLACIERS
ԱՊԱԿԵՆԿԱՐ
Դիւրագին՝ Դիմացկուն՝

Բնութեան հիասքանչ տեսարանաց, ծաղկանց ու թռչնոց, ծովային ու դաշտային, պատմական ու գիտական բիւրատեսակ պատկեր եւ նկարներով, նուրբ և թափանցիկ նորաձեւ թերթիկներ են ամեն ծաւալով ու գնով։ Սոյն թերթիկներ հիւրասրահներու դրանց, նրբանցքներու աժանմանց և ջերմանոցներու ու բարձրադիր լուսամուտներու ապակիներու վրայ կը փակցուին, որով ամեն ճաշակի և տեղւոյ յարմար գեղեցիկ զարդ մը կը կազմեն և միանգամայն տոկուն ու տեւական կ'ընեն դիւրաբեկ ապակին։

Ընդհանուր ներկայացուցիչ ու վաճառական Թուրքիոյ ՋԻՕՆ ՍԻՐԱՔԵԱՆ
21 Կ. Պոլիս Չէլէպէյ Խան Թիւ 14-16

Վաճառատեղիք. — Կ. Պոլիս, Պաղչէ-Գաբու մեծ մզկիթի դէմ [illegible]. — Ղալաթիա Մահմուտիէ փողոց Թիւ 15, Թղթավաճառատուն Ա. և Օ. Փանոսեան. — Բերա, Մեծ Փողոց Թիւ 371 Նալբանեան եղբարք. — Բերա, Մեծ-Փողոց. Լիւքսէմպուրկի մօտ Թիւ 120 Ժ. Լըտիւք. — Բերա Մեծ Փողոց Թիւ 136, Բօզմա Վուչինի.

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Քիրլի գըրգըմ Օտեսա եաթաղըսը գըլէճէյի ճէտտէ իւչ եիւզ օն եէտի պին, պէհէր գըլէճէյի ճէտտի տօգուզ զրուշ օթուզ փարա․ Բուժլի պէսի էօքիւզլէրինին եաշ խուզըր կէօն, ատէտ պին իւչ եիւզ գատար, պէհէր գըլէճէյի ճէտտի աէօրտ զուրուշ Ֆէս վէ Իզմիտ Փապրիգայի հիւմայունլարը իլէ Պէյքօզ տապաղխանէսի իչուն միւպայեա օլընմագ իւզրէ մէվգըյի միւնագասաեա գօնըլմըշ օլան էքի գալէմ եաթաղը իլէ կէօն փիլեաթը մուրագգամէլէրի իլէ Թալիպլէրի եօնտէլէրինտէ օլուպ մայիսի բուչմինին եիրմինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալարըընըն իճրասը իլէ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիյէրի վէրիլէճէկինտէն իխտարնա վէ եիրմի պիրինճի կիւնի եիւզտէ պէչ թէնզիլինէ Թալիպ օլանլարըն մագամը ճէլիլի Սէրասքէրի լէվազըմաթ ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․

14 Մայիս 91 944

Նօ․ 15 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ցէրսաատէն վէ պիւլատը սէյեէտ էպնիճէյի աքէրլիէ թամիրաթ վէ ինշաաթընա միւգթաղի միւնագասաեա գօնուլան պիր սէնէլիք մալըն Թահըլ իլէ Թուզլա վէ Գաթաննա վէ տէրէ գումայրըընըն մայըսըն եիրմի իքինճի չարշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիսի վէ իրթեսի կիւնի եիւզտէ պէչ թէնզիլաթը իճրա օլունաճաղընտան Թալիպ օլանլարըն ինշաաթը աքէրիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էթմէլէրի իլան օլունուր․

14 մայիս 1891 945

Նօ․ 16 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ցէրսաատէն վէ պիւլատը սէյեէտ էպնիճէյի աքէրլիէ թամիրաթ վէ ինշաաթընա միւգթաղի միւնագասաեա գօնուլան պիր սէնէլիք չալը վէ քէօմիւր քիրէճինին մայըսըն եիրմի իքինճի չարշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիսի վէ իրթեսի կիւնի եիւզտէ պէչ թէնզիլաթը իճրա օլունաճաղընտան Թալիպ օլանլարըն ինշաաթը աքէրիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էթմէլէրի իլան օլունուր․

14 մայիս 1891 946

Նօ․ 17 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Թարապլուսը Ղարպ ֆըրգասը իչիւն մաճալինէ թէսլիմինէ գատար քեաֆֆէյի մէսարիֆի միւթէաճհիտինէ այիտ օլմագ իւզրէ, միւպայեա օլունաճագ օլան պէչ եիւզ պին գըյեէ տագիքին պէհէր գըյեէսի ալթմըշ իքի փարաեա վէ տօգուզ պին իւչ եիւզ օթուզ իքի քիլէ պուղտայըն պէհէր քիլէսի սէքսէն պէչ զրուշ, վէ օթուզ պիր պին իւչ եիւզ օթուզ իքի գրէմ չէքէրին պէհէր գրէմսի իքի զրուշ եիրմի եէտի փարաեա, վէ իքի եիւզ գըրգ ալթը պին գրէմ Մըսըր քիրինճինին պէհէր գրէմսի եէթմիշ եէտի փարաեա, վէ օթուզ պէչ պին գրէմ նօհուտըն պէհէր գրէմսի եէթմիշ պէչ փարաեա թալիպի եօհտէսինտէ օլուպ, մայըսի Բումինի օն պէշինճի չիհարչէնպիհ կիւնի գարարը գաթիսի վերիլէճէկի վէ իրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէչ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթիլէ իխտարնա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․

12 Մայիս 1891 973

Նօ․ 14 3—3

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ութ օրը երկու անգամ կը ճամբին Լիվըրբուլէ և Արեւելքէ միջեւ

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ումպրիա	7718	Գադալօնիա	4845
Էթրուրիա	7718	Պօթնիա	4531
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Ուրանիա	7268	Մարաթոն	2408
Բավօնիա	5587	Ադլաս	2393
Սէֆալօնիա	5517	Սարագօսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալէբբօ	2143	Բրինիտաա	899
Քէտար	1876	Մօրոգգօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Morocco շոգենաւը, նաւապետ Ճօն Քրինկ, աստ պիտի հասնի Լիվրբուլէն, դէպի Ներկոյ ամսոյս 30ին․

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ձ. ՃՕԼԻ գործակալը

Thomas C. Joly

Թիւ 1, Բիւչիւք Հալիլ փաշա խան Ղալաթիա

17

ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲ. Կ. ՊՈԼԻՍ ԲԻՒՐՃԻ ԽԱՆ ԹԻՒ 26.

Արտօնութեամբ պաշտպան մեր Ինքնակալին՝ Օգոստ. Սուլթանի ամենաբարձր գնահատութեան արժանացած ընտրելագոյն Փանիլա ապրանքները մեծ քանակութեամբ ի վաճառ կը հանուին այս անգամ մեր հիւսարանին մէջ

Վ. ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲ.

Մահմուտ փաշա, Բիւրճիլեան Թ. 26

Հիւսարանը Ֆրանսական գերագոյն ապրանաց նոյն և նմանը պատրաստել զատ, յաճախորդաց կ'ընծայէ մեծամեծ առաւելութիւններ թէ՛ գնոց աժանութեան և թէ՛ ապրանաց դիմացկունութեան եւ չի քաշուելուն կողմանէ։

Ըստ խնդրանաց կրնան պատրաստել մետաքսէ չքնաղագոյն շապիկներ ամառուան տաքը զովացնող։

Անխառն բրդէ բարակ և թանձր, մանածէ, ելն, Աբանց, կանանց և տղայոց համար։

ՉԱՓԻ ՎՐԱՅ ՑԱՆՑՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ։

Պարզ ձեւերով եւ ըստ խնդրանաց, ամենէն նրբաճաշակ անձանց քմահաճոյքին յարմարող ձեւերով պատրաստութիւն։

Յաճախորդք վերջին ծայր գոհ պիտի մնան մեր ապրանաց ազնուութեան, տեսակին, գնոյն, դիմացկունութեան եւ այլն մասին։ 271 ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՀԱ[illegible] ՃԱՐԱԿ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՍ ԵՐԿՐԻՆ ՄԷՋ

Գողի մը պէս որ գիշեր ատեն գնոց կը կողոպտէ, այդ հիւանդութիւն մեր վրայ կը յարձակի գաղտագողի: Անկից տառապողները ցաւեր կը զգան իրենց կուրծքին ու կողերուն, և երբեմն նոյն իսկ իրենց կռնակին մէջ. Ձանձրոյթ կը զգան և ննջելու պէտք մը, բերանը գէշ համ կ'ըլլայ՝ մանաւանդ առտուն, Ատամունք կ'աղտոտին տեսակ մը թանձր լորձունքով: Ախորժակը բաց չըլլար: Հիւանդն իր ստամոքսին վրայ մեծ ծանրութիւն մը կը զգայ, և երբեմն ստամոքսին խոռոչներուն մէջ ալ տկարութեան ազդում մը և անյագ պարապութիւն մը: Ժամանակէ մը ետք չոր հազ մը կը սկսի՝ որուն հետ սակայն, մէկ քանի ամսէն կանաչագոյն թուք մը կու գայ: Հիւանդն անդուլ խոնջութիւն մը կը զգայ և ի զուր քունն օգնութեան կը կոչէ, որ ոչ մէկ ամոքում կը շնորհէ նմա: Յետոյ հիւանդը կ'ըլլայ ջղային, զայրացկոտ և թախծալից. և ամէն բան գէշ կ'երեւի իրեն: Երբ յանկարծ ոտք ելնէ, տեսակ մը ցնորում կը զգայ: Փորհարութիւն կունենայ, ատեն ատեն մորթը չոր եւ տաք կ'ըլլայ, եւ արիւնն՝ թանձր ու անշարժ, աչաց սպիտակուցը դեղնորակ գոյն մը կ'առնու, քիչ եւ դժուարաւ կը միզէ: Հիւանդը շատ անգամ կ'ատիպուի կերած կերակուրները դուրս տալ, այս փոփոխմունքը բերնին մէջ ալ երբեմն գաւն, երբեմն քաղցր համ մը կը ձգեն, և շատ անգամ անոնց կը հետեւի սրտի բաբախում: Հիւանդին տեսողութիւնը կը տկարանայ, եւ աչաց առջեւ միշտ բծեր կը տեսնէ, մեծ յոգնութիւն եւ տկարութիւն կը զգայ: Բոլոր այս ախտանշանք հետզհետէ կը յայտնուին: Կ'ըսուի թէ ժողովրդեան երեք չորրորդ մասը կը տառապի այդ ախտով այս կամ այն ձեւին տակ. Բժիշկները շատ անգամ կը խաբուին այս ախտին բնութեան՝ վրայ: Ոմանք կը դարմանեն զայն իբր լեարդի հիւանդութիւն մը, այլք՝ իբր դժուարամարսութիւն, եւ վերջապէս ոմանք ալ իբր փայծաղնացաւ, եւն, բայց իրենց դարմաններէն ոչ մին յաջողութիւն գտած է: Եւ սակայն հնարուած է «Fxtract of Roots» կամ Մէօ. Սէկըլի բուժիչ օշարակն, որ ամեն հիւանդութիւն կը բժշկէ:

Անմարսողութիւնն յոյժ ծանր հիւանդութիւն մըն է, որով կը տառապի ընկերութեան մէկ բազմաթիւ դասակարգն եւ որմէ յառաջ կու գան աղէտալի հետեւանքներ, եթէ անմիջական դարմաններ ի գործ չի դրուին: Սէկըլի օշարակն ազդեցիկ դեղ մըն է, ամենէն դժուարին պարագայներու մէջ իսկ: Հրապարակին վրայ ելած բազմաթիւ կեղծերէն զգուշանալու համար դիմել Թուրքիոյ, Պուլկարիոյ եւ Ռումանիոյ միակ գործակալին

ԷՏՄՈՆ ՔԱՌՈՒԻԱՆԱ 2214

Անգլիական ընդհանուր մթերանոց, Վոյվոտա, պահականոցին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 և 97

ՀԱՐՄԱՆԵԱՆ ՕՃԵՂ ԿՈՒՖՐԻՆԻ

ԳԵՂԵՑԿԱՑՈՒՑԻՉ, ՄԱՐՄՆՈՅ ԳՈՅՆԸ ՄԻՇՏ ՕՃԵՂ ԿՈՒՖԻԿԻ, ՄԻՇՏ ԹԱՐՄ։

Ընդամէնն մը փոքր պիտի համոզէ ամէն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուլիշ ամեն հեղանիւթներէ և բազմ[illegible] փոշիներէ: Նոյն անգամ գործածելով ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի խկոյն որ երեսը, վիզը, թեերը և ձեռուըները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարինի փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ: Սապոնի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցունէ: Ընհետ կ'ընէ մորթի սեւուքը, երեսի և ձեռքի ցաները, արեւայրուքը, և ուրիշ ամեն բրտութիւն և բծաւորութիւն: Եւ աս ամեն բանով՝ անկարելը կ'ընէ մատնուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուածէ:

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116 Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եորք: Նրվաճառուի սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղիացի դեղագործներու քով:

Մեծաքանակ վաճառում Պոլիս Բ. և Հ. Բիւչիւքեան Եղբարց դեղարանը Եէնի ճամի փողոց Թ. 18 և ի Ղալաթիա Եիւքսէք քալտըրըմ Էտմոն Քարուանայի քով:

Փոքրաքանակ վաճառում ի Պոլիս Բ. և Հ. Բիւչիւքեան Եղբարց դեղարանը՝ կամուրջի դիմաց Թիւ 17, և ի Բերա Մեծ փողոց Թիւ 433, Իգիտօռի անուշահոտութեանց խանութը: 2218

SIROP DE QUINQUINA

FERRUGINEUX

de GRIMAULT et Cie

Pharmaciens à Paris

Բարիս էճզաճըլարընտան Կրիմօլ կէ գումբանիասընըն չիլիքլի կէ գընագընալը շուրուպու.

Ցիմտըյա խօշ կէլէն իչմէսի պէրրաք շուրուպտա, ինսանա գուվվէթ վիրէն գընագընատան մատտա, գանըն պաշլըճա անասըրընտան օլան չիլիք տախի վար տըր: Բարիսին էն միւթէպէր հէքիմլէրի, բէնզիւլլիկ տէֆ իթմէք, վէ կէնճ գըզլարըն վիճուտլէրի սէրբիլմէսինի գօլայլաթմագ, վէ գուվվէթտէն տիւշմիւշ ատամլարա գուվվէթ վիրմէք իչին, մէզքիւր շուրուպու խօթիմալ իտէրլէր: Գատընլարըն էքսէր տէֆա տիւշար օլտուգլարը գանըզլըգ, վէ Լէօզօրէ Թայիր օլունան գատընլարա մախսուս խասթալըգտան նէչէթ իտէն, վէ թէճամիւլ օլունմագ տէրէճէսէ օլան միտէ աղրըլարըընը աննոտէ տէֆ իթտիկի կիպի, գատընլարըն ատէթինի նիզամընտա տէվամ իթտիրիր վէ գօլայլաթըր: Բէնզիզ, լիմֆալը, վէ սըրաճալը չօճուգլարա տախի հէքիմլէր պու շուրուպու վիրէրլէր, Վէյլէտէ իչմէ շուրուպ, իչտահը աչար, էքմէյի գօլայ հազմ իթտիրիր, վէ չալըշմատան վէ եա ուզուն միւտտէթ տէվամ իտէն խասթալըգ սէպէպինտէն գանըարը ազալմըշ օլան պիրէնէմէ քեասանա փայտէլի տիր: Պունու գուլլանան չօգ տիւրմիւշ մուհաֆազէնա Թէնը կէօրիւր.

ԿՐԻՄՕԼ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸՆԸՆ ՉԷԼԻԿԼԻ ՎԷ ԳԸՆԱԳԸՆԱԼԸ ՄԱԼԱԳԱ ՇԱՐԱՊԸ

Իչմէ մուալիճէսէ պուլընան շարապը, տօղրուտան տօղրու Մալագատան սաթըն ալընըր տըր. Փարիգամըզ, էն ալը օն սէնէլիքտէն աչաղը շարապ խօթիմալ իթմէզ: Իչմէ շարապ, ատամա գուվվէթ վիրիր, էսմէյի հազմ իթտիրիր, վէ միտէյէ փայտէ տիր: Ցիմտըյա բէք խօշ կէլիր, «Քինքինա ժօն ռուժալ» Թայիր օլունան գընագընատա մախսուս ամըլըըը վար տըր: Աճըլըը ազ վէ աճըլըը օլմայան գընագընալը շարապլարըն խօթիմալ օլունմասընը Թավսիյէ իտէրիգ: Սաթըլըր պէյօղլու էճզախանէլէրինտէ:

Բարիստէ միւէյէն օտգալընտա 8 Նօ. միւրըլըը վէ սայիր մէշհուր էճզաճանէլէրտէ պուլունուր. C

Marque de Fabrique

ԿՈՒՏՐՈՆ ՎԷՐՆ

ՇՔԱՊՐԱՄ ստացած 1883ի Ամսդէրտամի միջազգային ցուցահանդէսէն և 1889ի Բարիզի Տիեզերական ցուցահանդէսէն։

ՄԻԱԿ ՃՇՄԱՐԻՏ ՀԻՒԹ

խայծղանի, որուն Բոլոր Բուժիչ յատկութիւնները կը պարունակէ, մինչդեռ խայծղանի միւս պատրաստութիւնք կոտրին Վէրնի հոտն ու համը միայն քիչ մը ունին։ Այս խայծղանի մէկ շտիֆ պատիճ մը (ֆլաքօն) բոլոր ազդեցութիւնը կ'ընէ։ Սակայն կարելի է օրը մինչեւ 20 հատ Կոտրին Վէրն առնուլ առանց մնասուելու, մինչդեռ խայծղանի քսան պատիճք աղեաց վտանգաւոր գրգռում մը յառաջ կը բերեն։

Անհամապէս զ-ելի ազդեցիկ և ծծողութեան խայծղանի առէլ Բէրէ պաշտօնաթերթէ, ԿՈՒՏՐՈՆ ՎԷՐՆԻ հեղուկը կը ծախուի սրուակով, մէկ ու կէս Փրանքի, 20 լիտր ջուրի հետ խառնուելու բաւականաչափ։ Աւելի մեծ սրուակները 2½ Փրանքի։ 274

ԱԾԵԼԻ ՍՐԵԼՈՒ ՔԱՐ

Ցարդ նմանը չտեսնուած ամենալաւ տեսակ մ'է, որ կատարեալ - երաշխաւորութեամբ կը ծախուի ի միակ կեդրոնատեղին, Մահմուտ բաշա, Թարաֆճըլար փողոց 114

ԵՓՐԵՄԵԱՆ ԵՂԲԲՑ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆ

ուր կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ ժամացոյց և գործիքներ։

THE BRITISH AND FOREIGN

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ

Դրամագլուխ	անգլ. ոսկի	1,340,000
Պահեստի դրամ	» »	600,000

Այս ընկերութիւն, որ 25 տարիէ ի վեր այնքան հանրածանօթ եղած է մայրաքաղաքիս մէջ, Universal ընկերութեան հետ ձուլուեցաւ։ Այժմ աշխարհիս սոսկ ծովային ապահովագրական ընկերութեանց մէջ ամենէն զօրաւորն է և իւր գիրքով հասարակութեան կ'ընծայէ ուրիշ ամեն ընկերութենէ աւելի ապահովութիւն։

Մասնաւորապէս նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ապրանքներ, դրամածրարներ, յանձնարարեալ ծրարներ, ևն, շոգենաւի, առագաստանաւու, թղթատարի և երկաթուղւոյ միջոցաւ, խիստ չափաւոր գիներով։

Աւելի տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք դիմեն Պոլիս, Բիւչիւք Աչըր էֆէնտի խան։

Գործակալ, ԷՏՎԱՐՏ ՊԱՐՖԻԼՏԻ

32

ELIXIR DIGESTIF DE PEPSINE

de GRIMAULT et Cie Pharmaciens à Paris

ԲԱՐԻՍՏԷ ՄՈՒԳԻՄ ԷՃԶԱՃԸ ԿՐԻՄՕԼ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸՆԸՆ Թէրթիպ իթմիշ օլտուղու ԷԼԻՔՍԻՐ ՏԻՃԷՍԹԻՖ ՏԸ ՓԷՓՍԻՆ նամ մինտիրիճի վէ եախօտ հազմ իթտիրիճի մուալիճէսի:

Միտէ խասթալըգլարընըն էքսէրիսի, միտէ, թաամը հազմ իթտիրմէյիճէ քիֆայէթ իտէճէք գատար հազմա մայիի աու պուլունմամասընտան նէշէթ իտէր: Գօեաւն միտէսինին աուսու իլէ թէրթիպ իտիլմիշ օլան Կրիմօլ վէ Գումբանեասընըն, Բէփսին նամ մուալիճէսինին շու խասսասի վար տըր քի, ինսանըն միտէսինտէ էքմէյի հազմ իթտիրէն աու էյնինի Թութար: Իշթէ պու աու օ աու տուր քի, աաիտ լըգթիգ իլէ պիրլէշէրէք, ինսանըն միտէսինէ կիրէն հայվան էթինի աուճա Թահվիլ իտէր, վէ պատէհօրա էգքիր աու տա գան լուր:

Նի[illegible] վէ գուվվէթ վիրիճի շարապլարըն բուհու (ալգօլ) Բէփսինի հէր կէօնա էճզա[illegible] էյի սաբլէթմէ մուհաֆազա իտէր: Իմտի, պու իլաճ աէյիլ հապ վէ թօզ հալինտէ, իլլա, աալըս օլարագ վիրիլմէլի տիր:

Կրիմօլ վէ Գումբանեասընըն Էլիքսիր տը Բէփսինի, տիմաղա հօշ կէլիր վէ աթիտէ միւնասիպ խասթալըգլարը տէֆ իտէր, վէ եախօտ էօնիւնիւ ալըր, եանի,

Էլմէյի իյի սինտիրմէմէ քիլլէթ,	վէ գասմա վէ ամէլ,
վէ պալղամլը վէ միտէ էքշիլիքսի,	վէ պօղազ աղրըսը,
վէ միտէ իսֆիլէնէթի վէ աղրըսը,	վէ պօղազ շիշմէսի,
վէ չէտիտ միտէ աղրըսը,	վէ գարա ճիյէր խասթալըգլարը․

Մէզքիւր մուալիճէ, համիլէ գատընլարըն խաթիֆրա իթմէլէրինին էօնիւնիւ ալըրըր կիպի, կէրէք իսթիքարլարա կէ կէրէք խասթալըգտան չըգան ատամլարա տախի գուվվէթ վէրիր: C

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 13/25 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 14/26 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէոնի ճամբով։

Դշ. 15/27 Սեվաստոպօլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 11ին։

Դշ. 15/27 Սուրհանդակ՝ դէպի Փոքր Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ. 16/28 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի։

Ուր. 17/29 Շրջուն սուրհանդակ դէպի Մօն-Աթօս, Սելանիկ, Պիրէոն, Փիոս, Զմիւռնիա և Սուրիա, Բոր Սայիտ և Աղեքսանդրիա, երեկոյեան ժամը 4ին։

Ազդ. —Մայիս 14/26, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող սուրհանդակ Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանգիպին Թրիբոլի, պէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւուն։ 10

ՄԻՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլէ և Միջերկրականի միջեւ ճամբորդող շոգենաւք

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Քանսըլօս	4200	Աֆրիքօ	3000
Փէրսա	4000	Օսմանլըս	3000
Օսմանլի	4000	Նէրէիտա	3000
Սեպաստրիա	3250	Բէրսա	3000
Թիգրա	3250	Լոգիւս	800
Մակտալա	3250	Սիմէօսա	800
Մարիօթիս	3250	Աեւիլ	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.

Ուիթօլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

14 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվըրբուլ,

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1891 Մայիս 4 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

(Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց երթեւեկութեան ժ. Կ.

11 — Ենիմ. Մեզք. Պէյ. Թարպ. Ենիք. Պոյաճ. Ր. Հիսար (Հիսարի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 33

11 40 Ենիմ. Մեզարք. Պէյլիւքը. Թարպ. Ենիք. Պոյաճք. Ր. Հիսար. (Հիսար շոգ. ին հետ պիտի հաղորդակցի և ուրբ. օրեր ժամ 12 ին Պեպէք պիտի հանգչի) 18

12 40 Ենիմ. Մեզարք. Պէյլիւք. Թարապ. Ենիքէօյ Ստենիա Միրկ. Ր. Հիսար (Արնաւուտ գիւղի շոգ. ին հետ պիտի հաղորդակցի և ուրբ. օրեր 1 15 ին Պեպէք պիտի հանգչի) 38

12 35 Ր. Ա. Գավագ Մեզք. Պէյք. Թարապ. Պէյգօզ անկից մինչ Գանտիլ. անտի Անատոլեան եզերքի նաւամատոյցները հանգչելով Օրթք և Գանտիլլիի շոգ. պիտի հաղորդուի. բացի ուր. օրերէ վ.անիք. Չենկ. Պէյլ. Գզկ. Պեշիք] 17

1 30 Ենիմ. Մեզք. Պէյ. Թարպ. Ենիք. Պեշիք. [Ենիք. շոգ. պիտի հաղորդակցի բացի ուր. օրերէ] 39

2 — Ենիք. Ստեն. Միրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. բացիուր 20

2 15 Ա. եր. Գավագ Ենիմ. Մեզարք. Պէյ. Թար. Պէյգօզ անտի Գանտ. Պեշիք. Գնտ. շոգ. հետ պիտի հաղորդուի ուր. օրեր ժամ 2ին վ.անիք. Չենկէլ. Պէյլէր. Գզկ. 21

2 45 Ենիմ. Մեզարք. Պէյլիւք. Թարապ. Ենիք. Ստեն. Միրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար. Պեպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիք. 18

4 15 Ենիմ. Մեզար. Պէյլիւք. Թարպ. Ենիք. Ստենիա Միրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար. Պեպէք Պեշիք. Պեպէքի նաւամատոյցը պիտի հաղորդակցի ուր. օրերը Արնվ. Գուր. Օրթ. 38

5 45 Մեզք. Պէյլիւք. Թարպ. Ենիք. Ստենիա Միրկ. Պոյաճք. Ր. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պեշիկ. 28

7 — Ենիմ. Մեզար. Պէյլիւքը. Թարապ. Պէյգօզ Բաչք. Ենիք. Միրկ. Գանլճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտ. Արնաւտ. Չենկէլք. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պեշիք. Իւսկ. 22

8 — Ա. եր. Գավագ Ենիմ. Մեզար Պէօք. Թարապ. Ենիք. Ստեն. Միրկ Ր. Հիսար Պեպէք Արնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պեշիք. 17

10 — Մեզարք. Պէյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Ր. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պեշ. 34

Ենիքէօյէն կամուրջ իջնող շոգենաւ

11 5 Ենիք. Ստենիա Պոյճ. Ր. Հիսար Պեպէք Արնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պեշիք. 20

Արնաւուտքէօյէն կամուրջ իջնող շոգենաւ

11 — Պեպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պեշիք. 22

11 30 Պեպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. 20

11 50 Ր. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիկ. 28

12 25 Ր. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք 22

12 20 Օրթաք. էն ուղղ. կամրջ. [բացի ուր. է] 25

1 5 Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. Գապ. 33

1 25 Ր. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 28

2 — Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթաք. Պեշիք. (Ուրբաթներ 2 1 ին) 25

2 10 Օրթաք. էն ուղղ. կամրջ. 17

2 30 Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. (բացի ուր. է) 20

3 5 Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշ. 2

3 45 Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթաք. Պեշիք. 18

4 30 Պեպէք Արն. Գուր. Օրթ. Պեշ. Գապ. 25

5 10 Պեպ. Արնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պեշիք. [բացի ուրբաթէ] 32

10 10 Միրկեան ուղղ. կմրջ. 38

11 10 Պեպէքէն ուղղ. կամուրջ [բացի ուր. է] 22

Անատոլեան եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւ

11 20 Վ.անիք. Չենկէլ. Պէյլէր. Գուզ. 21

12 30 Պէյգօզ Բաչտա. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Օրթք. (Գանտիլ. պիտի հաղորդակցի) (Ուրբաթներ բացի Օրթաք. էն վ.անիք. Չենկ. Պէյլ. Գուզգ. Պեշիք. 25

12 40 Պեպէք Գանտ. Վ.անիք. Չենկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Պեշիք. [բացի ուրբաթէ] 32

12 20 Պէյգօզէն Բաչտա. Ենիք. Չուպ. Գնլճ. Պոյաճք. Ր. Ա. Հիսար Գանտ. Անվ. Չենկ. Պէյլ. Օրթ. Գուզգ. Պեշիք. Իւսկ. Գապ.

1 10 Գանտ. Վ.անիք. Չենկ. Պէյլ. Գզկ. Պեշիք. 34

1 15 Պէյգօզ Բաչտա. Չուպուք. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտ. Օրթ. (Գանտիլ. պիտի հաղորդակցի) [Ուրբաթները Վ.անիքէօյ Չենկէլքէօյ Պէյլ. Գուզգ. Պեշիկթաշ կը հանգչի] 17

1 45 Պէյգօզէն Ենիքիւղ, Ենիքիւղէն) ուղղակի կամուրջ իջնող շոգ. ին հետ հաղորդակցելով եզերք գտնուած բոլոր նաւամատոյցները պիտի հանգչի մինչեւ Պեշիք. 20

2 5 Գանտիլ. Վ.անիք. Չենկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Պեշիք. [բացի ուրբաթէ] 32

3 — Գանտ. Վ.անիք. Չենկէլ. Պէյլէր. Գուզգ. Պեշիք. (Բացի ուրբաթէ) 34

3 — Պէյգօզ Բաչտա. Չուպ. Գանլճա Ա. Հիսար Գանտ. Պեշիք. (Գանտիլլիի շոգենաւուն կը հաղորդակցի ուրբաթ. ները 2 30 Վ.անիք. Չենկ. Պէյլ. Գզկ. Պեշիք. պիտի հանգչի) 21

3 50 Գան. Վ.ան. Չենկ. Պէյլ. Գզգ. Իւսկ. 39

4 10 Պէյգօզ Բաչտ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար. Գանտ. Վ.անիք. Չենկ. Պէյլ. Գզկ. Պեշ. (Ուրբաթները, 4 30ին Մեզար. Պէյ. Թարապ.) 33

6 — Արնվ. Չենկ. Պէյլ. Օրթ. Գզկ. Իւսկ. Պեշիկթաշ 2

7 — Միրկ. Ր. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվ. Չենկ. Պէյլ. Օրթք. Գուզգ. Պեշիք. Իւսկ. 20

9 — Պէյ. Թարպ. Պէյգ. Բաչտա Չուպք. Գանլճ Ա. Հիսար Գանտիլ. Վ.անիք. Չենկ. Պէյլ. Գուզգ. Իւսկ. 25

10 — Պէյգօզէն Բաչտա Չուպք. Գանտլ Ա. Հիսար. Գանտ. Չենկ. Պէյլ. Գուզ. Իւսկ. ուրբաթները 10 1 ին Մեզարպուրնուէն մեկնելով Պէյ. պիտի հանգ. 21

11 — Գզկնճք. էն ուղ. կամրջ. (բացի ուր. է) 20

10 30 Չենկէլքիւղէն ուղղակի կամուրջ 28

(Բացի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

12 10 Պեշիք. Օրթաք. Գուր. Արնաւուտք. Պեպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարպ. Պէյ. Մեզարք. Ենիմ Ր. Ա. Գավագ (Ուր. օրերը Ենիմ. և Պէյգօզ պիտի հանգչի) 21

1 10 Պեշիք. Օրթ. Արնվ. Ր. Հիսար Պոյճ. Ենիք. Թարպ. Պէյք. Մեզար. Ենիմ. 18

2 15 Գապաթ. Իւսկ. Պեշիք. Գուզգ. Օրթ. Պէյլէր. Չենկէլ. Արնաւ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլճ. Միրկ. Ենիք. Բաչտ. Պէյգ. Թարապ. Պէյ. Մեզ. Ենիմանքալէ 22

2 30 Պեշիք. Օրթաք. Գուրչ. Արնվ. Պեպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարպ. Պէյք. Մեզար. Ենիմ. 38

3 30 Իւսկ. Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպէք 25

4 — Պեշիք. Օրթ. Գուրչ. Արնվ. Պեպէք Ր. Հիսար Պոյաճք. Ստեն. Ենիք. Թարպ. Պէյլիւք. Մեզարք. Ենիմանք. 28

5 15 Իւսկ. Պեշիք. Գուզգ. Օրթաք. Պէյլ. Չենկ. Արնվ. Գանտ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլ. Չուպք. Միրկ. 20

6 — Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պեպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Պէյգօզ Թարապ. Պէյլիւք. Մեզար. Գավագներ 17

7 — Պեշիք. Իւսկ. Գուզգ. Պէյլ. Չենկ. Արնվ. Գանտիլ. Ր. Հիսար Պոյաճ. Գանլ. Ենիք. Թարպ. Պէյլիւք. 25

8 30 Պեշիք. Օրթ. Արնավ. Պեպ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարպ. Մեզար. Պէյ. 34

9 20 Պեշիք. Օրթաք. Գուրչ. Արնվ. Պեպէք Ր. Հիսար Միրկ. [ուրբաթ օրերը Ենիք. Թարպ. Պէյլ. Մեզար. 38

10 — Ենիք. Թարապ. Պէյլք. Մեզար. Ենիմանքալ. [բացի ուրբաթ օրերէ] 39

10 5 Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպէք Ր. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. Ենիք. Թարպ. Պէյ. Մեզք. Ենիմանք; (ուրբ. ները 10 վրկ. ետքը) 33

10 45 Ր. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. Ստեն. Ենիք. Թարպ. Պէյլիւքէրէ. Մեզար. Ենիմ. (ուրբաթները չեկայ) 17

11 20 Ենիք. Թարպ. Պէյ. Մեզք. Ենիմ. [ուրբաթները Պոյաճքիւղ] 38

11 35 Պեպէք Ր. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. Ստեն. Ենիք. 20

Կամուրջէն Արնաւուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

11 45 Ուղղակի Ր. Հիսար 22

12 20 Ուղղակի Պեպէք 33

12 45 Ուղղակի Ր. Հիսար 28

2 30 Ուղղակի Պեպէք 2

4 20 Ուղղակի Պեպէք (բացի ուրբաթէ) 32

10 30 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպէք (Ուրբաթ օրերը չի կայ) 22

11 15 Գապ. Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պեպէք Ր. Հիսար. Պոյաճք. 28

11 45 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պեպէք 21

12 — Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. 22

Կամուրջէն Անատոլեան եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

12 20 Գուզգ. Պէյլ. Չենկ. Վ.անիք. Ա. Հիսար Գանլճա Բ. Չուպ. Պէյգօզ Ենիք [բացի ուրբաթ օրերէ] 20

1 10 Իւսկ. Պեշիք. Գուզգ. Պէյլէր. Չենկ. Վ.անիք 25

1 25 Ուղղակի Գանտլ. (բացի ուրբաթներէ) 34

2 25 Ուղղակի Գանտիլլի (բացի ուրբաթէ) 34

2 40 Իւսկ. Գուզգ. Պէյլ. Չենկ. Վ.անիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպուք. Բաչտ. Պէյգ. ուրբաթները Թարպ. Պէյ. Մեզարպք. 33

4 20 Գապաթաշ Իւսկ. Պեշիք. Գուզ. Օրթ. Պէյլ. Չենկ. Արնվտ. 2

3 15 Ուղղակի Գանտլ. 39

8 30 Գուզգ. Պէյլ. Չենկ. Վ.անիք. Գանտլ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բ. Պաշճէ Պէյգօզ [ուրբաթ օրերը 8 15 Մեզք. Պէյլիւքերէ] 21

9 25 Գապ. Պեշիք. Իւսկ. Գուզգ. Օրթ. Պէյլ. Չենկ. Արնվ. Գանտ. Ա. Ր. Հիսար Գանլ. Միրկ. Ենիք. Բաչտ. Պէյգօզ 2

9 55 Գուզգ. Պէյլէր. Չենկ. 28

10 10 Գանտլ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաչտ. Պէյգ. Թարպ. Մեզք. Ր. Ա. Գավագ 18

10 40 Իւսկ. Գուզ. (Բացի ուրբաթէ) 20

10 50 Պեշիկթաշ Գուզգ. Պէյլէր. Չենկէլ. Վ.անի. Գանտ. Պէյգ (Ուրբաթ օրերը Իւսկ. (Գանտիլլիէն Պէյգօզ գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 32

11 15 Գանտլ. Ա. Հիսար Գանլճ. Չուպ. Բաչտ. Պէյգօզ (ուրբ. Գուզգ.) 25

11 45 Գապաթ. Գուզ. Պէյլ. Չենկ. Վ.անիք. 34

12 — Իւսկ. Գուզ. (Բացի ուր. և շաբաթ) 6

Ամեն ուրբաթ երեկոյ ժամ 10 15 Մեզք. շոգենաւ մը ելնելով, Պէյք. Պէյգօզ Բաչտ. Չուպք. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Չենկ. Պէյլ. Գուզգ. Իւսկ. հանգչելով կամուրջ պիտի իջնէ։

Ամեն ուրբաթ երեկոյ ժամ 11ին Մեզք. շոգենաւ մը ելնելով, Պէյք. Թարպ. Պէյգօզ Ենիք. Միրկ. Ր. Հիսար Արնվ. Օրթ. Պեշիք. հանգչելով կամուրջ պիտի իջնէ։

Առաւօտները Ենիմահալլէէն ժամ 11 և 11 40 և Պէյգօզէն 4 10 և կամուրջէն 12 20 և 1 10 անցած շոգենաւները բեռ չպիտի ընդունին. դարձեալ երեկոյները կամուրջէն ժամ 8 30ին Պէյգօզ և Պէյգօզէն 10ին և կամուրջէն 8 30ին Եւրոպական եզերք և 10ին Մեզարպ. էն և երեկոյները 10 40ին կամուրջէն Իւսկ. գացող շոգենաւք բեռ չպիտի ընդունին։

Փոթորկալից օդերուն Մեզարպուրնու և Ր. Գավագ շոգենաւ չպիտի հանգչի։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
11 —	7 5	11 20	6 15 Պեշիք
1 30	8 — Պեշիք.	11 50	7 5
12 —	8 20 Վ.ոսփ.	12 25	8 15 Պեշիք
12 30 Պեշիք	9 —	12 4[illegible] Պեշիք.	9 5
1 —	9 30	1 20 Պեշիք.	9 50
1 30	10 — Ցէրպ.	1 50	10 10 Պեշիք
2 —	10 20 Պեշիք	2 15	10 30 Ցէրպ.
2 30	10 50	2 40 Վ.ոսփ.	10 40 Գզ.
3 —	11 — Գուզգ.	3 5 Պեշիք	11 —
3 15 Ցէրպ.	11 10 Ցէրպ.	3 45 Ցէրպօթ	11 20 Ցէրպ.
3 45	11 20	4 20 Պեշիք.	11 20
4 25 Վ.ոսփ.	11 40	5 —	11 50
4 45 Ցէրպ.	12 5	5 15 Վ.ոսփ.	12 — Գզ.*
5 —	— —	5 40 Պեշիք	12 5
5 45	— —	6 25 Ցէրպօթ	— —
6 15	— —		

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
11 —	7 —	11 20	6 15 Պեշիք.
11 45	8 — Պեշիք	1 10	7 5
12 30 Պեշիք.	**8 5 Վ.ոսփ.	12 30	8 15 Պեշիք.
1 15	9 — Պեշիք	1 20 Պեշիք.	9 5
2 —	9 30	2 10	9 45
2 45	10 — Ցէրպ.	2 40	10 10 Պեշիք
3 20	10 10 Պեշիք	3 10 Պեշիք	10 30 Ցէրպ.
3 5 Ցէրպօթ	10 40	3 40 Վ.ոսփ.	10 40
3 5[illegible]	11 10 Ցէրպ.	3 45 Ցէրպօթ	11 20 Ցէրպ.
4 25 Վ.ոսփ.	11 10	4 20 Պեշիք	11 20
4 45 Ցէրպօթ	11 40	5 15 Վ.ոսփ.	11 40
5 10 Պեշիք	12 5	5 20 Պեշիք.	12 5
6 —	— —	5 2[illegible] Ցէրպօթ	— —

* Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ։

**Բացի կիրակի օրերէ։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

1 40 Չարշէմ Սալաճագ (բացի կիրակիէ)

4 15 » » (բացի ուրբաթէ)

10 40 » » (բացի ուր. և կիր. օրերէ)

11 25 » » (ուր. և կիր. ժ. 10 45ին)

1 20 Կամուրջէն Չարշէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակիէ)

3 45 Կամուրջէն Չարշէմ Սալաճագ (Բացի ուրբաթէ

10 10 Կամուրջէն Չարշէմ անտի Սալաճագ (Բացի ուրբաթ և կիրակի օրերէ]

11 10 Կամուրջէն Չարշէմ անտի Սալաճագ (կիրակի և ուրբաթ օրերը ժ. 10 30ին)։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ

ԵՒ

ԳԱՏԸՔԷՕՅԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գատըքէօյ Սիրքէճի

4 15 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի

10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի

11 10 » Գատըքէօյ (Եէնի գիւղի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի)

3 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար

5 15 Սիրքէճիէն Գատըքէօյ Իւսկիւտար

10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար

11 20 Գատըքէօյէն Իւսկիւտար

Ծան. —Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։ 6